

UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR 2023
KARLEBY STAD
Revisionsnämnden
22.5.2024

Innehåll

1	ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT	2
2	INLEDNING	3
3	REVISIONSNÄMNDEN	4
3.1	Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet 2023	4
3.2	Utvärderingsprocess och informationskällor	5
4	STRATEGI OCH UTVÄRDERING AV MÅLEN	6
4.1	Mellanbedömning av strategin	6
4.2	Fullmäktigeperiodens övergripande mål och indikatorer	7
4.3	Målutfall inom de olika sektorerna	9
4.4	Utvärdering av verksamhetens resultat	15
4.4.1	Arbetshälsa	15
4.4.2	Resultat av arbetshälsoenkäten	15
4.4.3	Plan för jämställdhet och likabehandling	16
4.4.4	Personal	17
4.4.5	Resultaten från invånarenkäten	19
4.4.6	Resultatet av Karleby Vattens enkät om kundnöjdhet	19
4.4.7	Jämförelse av kostnader	19
5	STADENS EKONOMI	21
5.1	Ekonomisk stabilitet och hållbarhet	21
5.2	Stadskoncernens nyckeltal	21
5.3	Granskning av skuldsättningen	22
5.4	Ekonomiprogram 2024-2026	23
6	STADSKONCERNEN	24
6.1	Ägarstyrning	24
6.2	Portföljspecifika mål	24
7	BEHANDLING AV UTVÄRDERINGEN 2022	26
	UNDERSKRIFTER	30

Bilder: Karleby stads bildbank, revisionsnämndens ledamöters egna bilder

1 ORDFÖRANDENS ÖVERSIKT

Utarbetandet av utvärderingsberättelsen är revisionsnämndens lagstadgade uppgift. Revisionsnämndens uppgift är att utvärdera huruvida de operativa och ekonomiska mål som fullmäktige satt upp har uppnåtts i kommunen och i kommunkoncernen och om verksamheten har organiserats på ett framgångsrikt och ändamålsenligt sätt. Utvärderingsberättelsen för 2023 är den tredje för denna revisionsnämnd, vars mandatperiod är 2021-2025.

Revisionsnämnden ställer varje år upp insatsområden för revisionsverksamheten. Bedömningens insatsområden var Bildningsväsendets uppgiftsområden: småbarnspedagogik, utbildningstjänster, kulturtjänster, ungdomstjänster, idrottstjänster, museitjänster och bibliotekstjänster. Revisionsnämnden sammanträdde sammanlagt 14 gånger under den gångna utvärderingsperioden.

År 2023 präglades av en allmän osäkerhet på grund av Rysslands anfallskrig i Ukraina. Finlands säkerhetspolitiska ställning stärktes historiskt i och med att Finland blev medlem i Nato. Finlands ekonomi befinner sig i en recession och inflationen är fortsättningsvis hög. Inflationen och de höjda räntorna har försämrat köpkraften, vilket har återspeglats särskilt i bostadsbyggandet.

Karleby har fått rikligt med positiv uppmärksamhet tack vare storindustrins investeringsplaner. Byggandet syns på storindustriområdet och en del projekt väntar på att inledas.

I sin helhet var 2023 ekonomiskt sett ett bra år. Stadens ekonomi visade ett överskott på 10,3 miljoner euro och koncernens överskott var 3,1 miljoner euro. Det faktum att östhandeln upphörde kastade en skugga över det goda resultatet, vilket kan ses i resultatet för Karleby hamn, med en förlust på 16 miljoner euro för 2023. Karlebys bokslut visade ett överskott för fjärde året i rad.

Svåra tider ligger framför oss både på kommunfältet och allmänt inom ekonomin. Förhandsutsikterna för Karlebys ekonomi visar på svagare år med underskott, om strukturella ändringar inte görs. Ekonomin ska beaktas i allt beslutsfattande och samtidigt bör man våga satsa på att staden ska kunna växa rejält jämfört med nuläget.

Karlebys invånarantal var 48 299, vilket är 293 fler än år 2022. Vi är en stad med inflyttningsöverskott, men det minskade födelsetalet väcker oro. I

Karleby var antalet avlidna redan för andra året i rad större än antalet födda.

Jag vill tacka hela nämnden och sekreterare Mia Försti för det gångna utvärderingsåret. Stadens tjänsteinnehavare vill jag särskilt tacka för ett gott och sakkunnigt beredningsarbete. Det har varit ett nöje att arbeta som ordförande med en så välfungerande nämnd. Tack för detta!

Karleby den 22 maj 2024

Tomi Kivelä

Tomi Kivelä

Revisionsnämndens ordförande

2 INLEDNING

Revisionsnämnden kan nöjt konstatera att stadens ekonomi uppvisar ett överskott för fjärde året i rad, oavsett osäkerheten i världsekonomin, inflationen och de rätt höga räntorna. Räkenskapsperiodens sammanlagda resultat för staden och affärsverket var 8,4 miljoner euro före bokslutsdispositionerna. Efter ändringsposterna var räkenskapsperiodens överskott 10,3 miljoner euro. Förra räkenskapsperiodens motsvarande överskott var 8,5 miljoner euro, d.v.s. överskottet var 22,4 procent större än förra året.

De faktorer som tydligast påverkar resultatet positivt är de skatteinkomster för tidigare år som betalas till kommunerna med eftersläpning. De eftersläpningar av skatter som betalades i början av 2023 bestod av kommunalskatter (18,6 miljoner euro) och samfundsskatter (2,4 miljoner euro). Dessa eftersläpningar av engångsnatur försvinner från och med 2024.

År 2023 var skatteintäkterna sammanlagt 124,8 miljoner euro (221,3 miljoner euro år 2022) och statsandelarna 32,9 miljoner euro (109,2 miljoner euro år 2022). Vårdförskommunerna inledde sin verksamhet den 1 januari 2023 och stadens verksamhet visades för första gången utan utgifter för social- och hälsovård och finansiering av den.

Koncernens soliditetsgrad var 36,5 procent år 2023. Den relativa skuldsättningen ökade från 88,8 procent året innan till 138,9 procent i och med att driftsinkomsterna minskade. Koncernens lånestock å sin sida minskade från året innan och var 8 164 euro/invånare (9 377 euro/invånare år 2022). Koncernens lånestock inklusive lån och hyresansvar var 9 615 euro/invånare. Stadens och affärsverkets soliditet var 46,7 procent och den relativa skuldsättningen 133,9 procent. Det är viktigt att årsbidraget hålls på hållbar grund och att driftsekonomin utvecklas moderat.

En utveckling av den interna övervakningens och riskhanterings processer har inletts och en enkät om riskhanterings nuläge har gjorts. Staden tar i bruk ett nytt program, Granite, för riskhantering och intern övervakning under våren 2024. Revisionsnämnden anser att det är viktigt att man satsar på den interna övervakningen och riskhanteringen. Inom stadens organisation används en Whistleblowing-anmälningskanal. Via den kan personalen föra fram överträdelser som omfattas av visselblåsarlagen. Inga sådana anmälningar har kommit in år 2023.

Mellersta Österbottens välfärdsområde inledde sin verksamhet 1.1.2023. Social- och hälsovårdstjänsterna övergick till Soite redan i början av 2017. Nu övergick också räddningsväsendet och elevvården. Reformen innebar en avsevärd förändring av kommunernas finansieringsstruktur. Dessutom överläts ekonomiförvaltningens bokförings- och företagsbokföringstjänster till Monetra Oulu Oy från den 1 januari 2023 och det första året gick smidigt utan avbrott i tjänsterna.

Revisionsnämnden är nöjd med årets resultat, men vi har utmaningar framför oss. Stadens finansieringsbas blir svagare i och med de svagare skatteprognoserna och ytterligare nedskärningar av statsandelarna. Inflationen och de höga räntorna påverkar fortfarande. Rysslands anfallskrig mot Ukraina har orsakat utmaningar särskilt för Karleby Hamns verksamhet.

Vår stad har stora byggprojekt på gång, t.ex. Biskopsbackens skola och idrotts- och evenemangsparken. Dessa har stora verkningar på ekonomin och lånestocken.

Det finns också orsak till positivitet. Invånarantalet har ökat. På storindustriområdet händer det saker och förhandlingar pågår med många företag som är intresserade av att investera i Karlebyregionen, till exempel vindkraftsföretag. Vi bör dock ändå komma ihåg att konkurrensen inte sker bara på riksomfattande nivå, utan på global nivå.

Det krävs noggrann ekonomi och tätare samarbete mellan kommunen och företagen. Kommunen bör skapa förutsättningar för företagsverksamhet, vilket innebär bl.a. skatte-, markanvändnings- och tillståndspolitik. Vi har ännu osäkra tider framför oss, men tillsammans går vi vidare mot en bredare horisont.

3 REVISIONSNÄMNDEN

Om revisionsnämndens uppgifter stadgas i 121 § och 84 § i kommunallagen. Revisionsnämnden bereder de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedömer huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har uppnåtts i kommunen och kommunkoncernen. Om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsnämnden bedöma hur balanseringen av ekonomin har utfallit samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. Revisionsnämnden övervakar också att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige.

Revisionsnämndens ledamöter under fullmäktigeperioden 2021 - 2025

LEDAMOT	ERSÄTTARE
Tomi Kivelä (ordf.)	Tarja Palosaari
Kauko Kivilehto (vice ordf.)	Markus Anttiroiko (från 23.10.2023)
	Max Björkskog (från 23.10.2023)
Hanna-Lea Ahlskog	Jani Andersson
Minna Roukkio-Taipale	Milla Marika Forsell-Tast
Erkki Kuismin	Paula Typpö
Roy Pietilä	Timo Turpeinen
Jaana Pikkarainen-Haapasaari	Suvi Pajunpää
Haapasaari	
Hannele Zitting	Mats Silvander

Jäv i fråga om utvärderingsarbetet och utarbetandet av utvärderingsberättelsen:

- Tomi Kivelä: ledamot i Soites välfärdsområdesstyrelse, medlem i Soites individsektion
- Hanna-Lea Ahlskog: medlem i Villa Elbas styrelse, medlem i KokkoPesus styrelse till 22.3.2023
- Kauko Kivilehto: ledamot i stadsstrukturnämnden, medlem i Keski-Pohjanmaan Konservatorion kannatusyhdistys ry
- Jaana Pikkarainen-Haapasaari: närstående person är ordförande i stadsstrukturnämnden
- Roy Pietilä: medlem i Villa Elbas styrelse

- Minna Roukkio-Taipale: ledamot i Österbottens avfallsnämnd

Föredragande och sekreterare på revisionsnämndens sammanträden var intern revisor Mia Försti.

KPMG Oy Ab är revisionsbolag för staden och dotterbolagen. Ansvarig OFR-revisor är OFR, CGR Eilina Pesonen och hennes ersättare var OFR, CGR Emma Paananen till 23.8.2023 och GR, OFR Martin Slotte från 24.8.2023. I revisionsteamet ingick dessutom GR Heidi Alahäivälä samt biträdande revisorer. Revisorn har enligt överenskommelse rapporterat för revisionsnämnden om verkställandet av revisionsplanen och det årliga arbetsschemat. Revisorn har också vid behov deltagit i revisionsnämndens sammanträden och utvärderingsbesök.

På bild revisionsnämnden: (från vänster) Hanna-Lea Ahlskog, Mia Försti (sekr.), Hannele Zitting, Tomi Kivelä, Jaana Pikkarainen-Haapasaari, Minna Roukkio-Taipale, Erkki Kuismin, Kauko Kivilehto och Roy Pietilä.

3.1 Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet 2023

Revisionsnämndens arbete har följt utvärderingsplanen för verksamhetsperioden 2021–2025 samt det årliga arbetsprogrammet som utarbetats för att precisera planen. Bedömningens insatsområden år 2023 var bildningsväsendets uppgiftsområden: småbarnspedagogik, utbildningstjänster, kulturtjänster, ungdomstjänster, idrottstjänster, museitjänster och bibliotekstjänster. Dessutom utvärderas årligen ekonomins utfall samt verksamhetens resultat och ändamålsenlighet. Det bedöms också hur stadens strategi har beaktats.

Vid sina möten samrådde revisionsnämnden bland annat med stadsdirektören och ekonomidirektören om läget angående ekonomin och utfallet av de

operativa målen, ekonomiprogrammet för åren 2024–2026 samt bokslutet 2023. Andra sakkunniga som hördes var bland annat förvaltningsdirektören, utvecklingsdirektören, kontrollern, strategichefen, ansvariga integrationskoordinatören, personalutvecklingschefen och upphandlingschefen. Anförandena handlade om bl.a. stadens dotterbolag och ägarkorten för dem, intern övervakning och riskhantering, upphandlingsprocesser och ärenden som anknyter till strategi, arbetshälsa och integration.

När det gäller bildningsväsendet hörde vi bildningsdirektören, direktören för svenskspråkiga undervisningstjänster, utvecklingsdirektören och ledande tjänstemän inom småbarnspedagogik, kultur, ungdoms- och idrottstjänster, musei- och bibliotekstjänster samt övriga sakkunniga. Temana var bl.a. undervisningstjänsters och övriga verksamhetsområdets mål, utfall och aktuella ärenden.

Under det årliga besöket till Karleby Vatten hördes vattenverksdirektören och vattenverksdirektionens ordförande om aktuella projekt, beredskap och utvecklingsåtgärdernas verkningar.

Revisionsnämnden besökte också Donnerska skolan och Karleby Svenska Gymnasium som genomgår en grundlig renovering och hörde en presentation av planeringen, genomförandet och kostnaderna av projektet. Under ett besök vid Karlebynejdens institut och bildkonstskolan för barn och unga fick vi höra om deras verksamhet och bekanta oss med lokalerna. Revisionsnämnden besökte också Tulliharjun päiväkoti och bekantade sig med daghemmets lokaler och hörde en presentation av daghemmets verksamhet.

3.2 Utvärderingsprocess och informationskällor

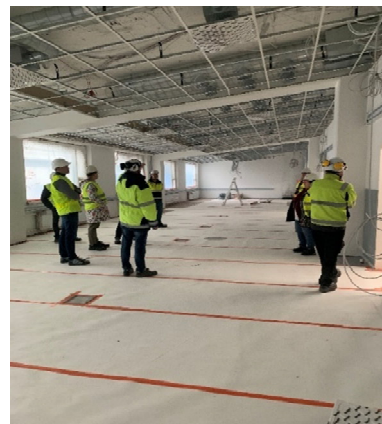
Utvärderingsplanen för fullmäktigeperioden och det årliga arbetsprogrammet som preciserar planen fungerar som stomme för utvärderingsarbetet. Information och utredningar för utvärderingsarbetet har inhämtats vid samtal med experter och utvärderingsbesök. Utöver ovanstående är bokslutet, verksamhetsberättelsen, personalrapporten och organens beslut källor till information. Vid utvärderingen av verksamhetens resultat och ändamålsenlighet omfattar informationskällorna även resultaten från enkäten om välbefinnande i arbetet, enkäter till kommuninvånare och företagarenkäten. Det praktiska utvärderingsarbetet görs i par och

omfattar en uppföljning av de olika sektorernas måluppställning och beslut.

Revisionsnämnden har enligt kommunallagen (124 § 1 mom.) rätt att få sekretessbelagda upplysningar som revisionsnämnden anser vara behövliga för skötseln av utvärderingsuppdraget. Revisionsnämnden ska besluta om ärendet. Rätten att få upplysningar gäller endast handlingar i kommunens besittning. Vid behov kan kommunen utnyttja ägarskapsmakt för att få behövliga handlingar av dotterbolag. Revisionsnämnden har i egenskap av organ rätt till upplysningar, dvs. en enskild ledamot har inte rätt till sekretessbelagda uppgifter av kommunens övriga myndigheter, utom på basis av nämndens beslut. På enskilda ledamöter i revisionsnämnden tillämpas förtroendevaldas rätt till upplysningar i 83 § i kommunallagen. En ledamot i revisionsnämnden och revisorn har tjänsteansvar och därför har de skyldighet att hemlighålla de uppgifter som de har fått ta del av med stöd av denna bestämmelse.

Utvärderingsverksamheten kan delas in i tre delområden, av vilka den viktigaste är bedömningen av målsättningar. Utvärderingen av verksamhetens resultat och ändamålsenlighet fokuserar bland annat på en granskning av ekonomin, produktiviteten och kvaliteten. En utvärdering av balanseringen av ekonomin blir aktuell om stadens balansräkning visar ett underskott som inte kan täckas. En del av utvärderingsarbetet är också en efterhandsutvärdering baserad på kommunstyrelsens bemötande av utvärderingsrapporten.

Resultaten av bedömningen rapporteras årligen i utvärderingsberättelsen till stadsfullmäktige. Berättelsen behandlas i fullmäktige i samband med bokslutet. Utvärderingsberättelsen är revisionsnämndens uppfattning om hur kommunens redovisningsskyldiga har lyckats med arbetet att verkställa fullmäktiges vilja.

4 STRATEGI OCH UTVÄRDERING AV MÅLEN

Stadsstrategin för 2022–2025.

Stadsstrategin, Karleby – vi har en bredare horisont, godkändes i stadsfullmäktige den 7 mars 2022 § 6. Strategin har ett nära samband med budgeten, där strategin mål konkretiseras till mätbara åtgärder. Verkställandet av strategin bedöms med hjälp av de centrala målen och indikatorerna för fullmäktigeperioden i samband med delårsrapporterna och bokslutet. Dessutom ingår i de strategiska prioriteringarna utvecklingsprogram som preciserar strategins innehåll och utgående från dem utarbetar sektorerna sina årliga målsättningar.

Strategin är den röda tråden i utvecklandet av staden och dess verksamhet. Den ska inspirera och styra mot gemensamma mål och resultat, svetsa samman de anställda och visa hur allas arbete är värdefullt med tanke på helheten. Det är viktigt att man i arbetsgemenskapen förstår strategins innehåll ur det egna arbetets synvinkel. Därför delaktiggjordes och hördes personal, kommuninvånare och övriga intressentgrupper när stadsstrategin bereddes.

I mitten av bilden de centrala strategiska insatsområdena, under dem grunden för verksamheten och längs ner värden som styr verksamheten:

4.1 Mellanbedömning av strategin

Hösten 2023, i mitten av fullmäktigeperioden, granskades målen i strategin och verksamhetens riktning via en mellanbedömning av strategin. I samband med mellanbedömningen kan man uppdatera eller ställa upp nya strategiska mål, framgångsfaktorer eller indikatorer för verksamheten om ändringar i verksamhetsmiljön förutsätter det.

Under mellanbedömningen granskades strategins beredningsprocess, verkställande och förverkligande. Mellanbedömningen bearbetades under fullmäktigeseminarier och till stöd för bedömningen låg också en enkät om fullmäktiges verksamhet och strategin. Enligt resultaten av enkäten fick strategins innehåll och struktur medeltalet 3,98 (skala 1–5) och strategins verkställande medeltalet 3,80. På enkäten svarade fullmäktigeledamöter och ledningsgruppens medlemmar.

I mellanbedömningen konstaterades det att strategins innehåll i sin helhet och de uppställda målen fortfarande är relevanta och att det inte är skäl att ändra på deras innehåll. När det gäller fullmäktigeperiodens indikatorer gjordes dock två preciseringar:

- **Balanserad ekonomi:**
 Ursprungligen: Skillnaden till medeltalet på skulder och ansvar/invånare i kommunerna minskas med 50 procent jämfört med läget 2020
 → **Ny: Skulder och ansvar / invånare ökar inte snabbare än medeltalet i tillväxtstäderna**
- **Karleby utvecklas hållbart:**
 Ursprungligen: Koldioxidutsläppen minskas
 → **Ny: Koldioxidutsläppen minskas Utgångsnivån är nivån år 2007 och målet för minskningen före år 2030 är -80 procent samt kolneutralitet år 2035.**

I mellanbedömningen av strategin hade alla utvecklingsprogrammen inte färdigställt och därför har deras styrverkan på verksamheten förblivit liten när det gäller dessa teman. Även om antalet utvecklingsprogram minskades jämfört med förra strategiperioden har vi fortfarande relativt många program. För nästa period ställdes därför ett mål upp att tänka över vilka utvecklingsprogram som är strategiskt betydande och vilka programmens verkningar är.

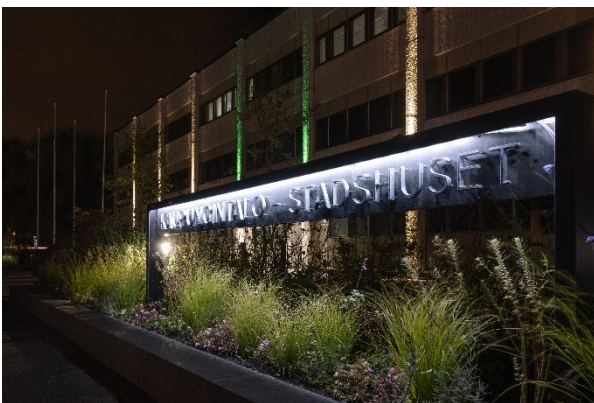
Fram till mellanbedömningen har flera mål redan nåtts, vilket bekräftar att de måls som ställts upp för strategiperioden har styrts beredningen av ärenden och beslutsfattandet

- Unicefs barnvänlig stad-status
- Investeringar som främjar upplevelser har startat (Musikcentrum Snellman, Idrottsparken)

- Anslutning till nätverket för koldioxidneutrala kommuner
- Projektet Biskopsbackens allaktivitetshus vann tävlingen Årets gröna föregångare
- Verkställande av kampanjen KokkolaWorks
- Främjande av invånarnas delaktighet i planeringen av olika projekt
- Stärkande av organisationens interna kommunikation
- Öppen diskussion om ekonomin i stadsorganisationen
- Genomförande av reformen av skolnätet
- Utveckling av upprätthållande av underhållssäkerhet och beredskap

Därtill bereds följande:

- Främjande av mångformighet i organisationen
- Reform av systemet för belöning av personalen
- Implementering av anonym rekrytering i rekryteringsprocesser
- Utarbetande av ett klimatprogram
- Säkerställande av investeringar inom ren övergång på området
- Utveckling av tillståndsprocesser
- Utveckling av kommunikation och meddelanden om beslut
- Identifiering av utvecklingsobjekt inom kritisk infrastruktur

4.2 Fullmäktigeperiodens övergripande mål och indikatorer

I strategin har stakats ut långfristiga mål för stadsutvecklingen och för dem fullmäktigeperiodens

centrala framgångsfaktorer. Strategins riktlinjer preciseras i de utvecklingsprogram som stödjer strategin.

I följande tabell granskas förverkligandet av de uppställda helhetsmålen vid slutet av år 2023:

Strategins mål	Uppnåddes	Uppnåddes inte
Företagarnas nöjdhet med stadens företagervänlighet, mål 4		X
Invånarnas nöjdhet med tjänsterna, mål 3,5	X	
Hur nöjda yrkeskunniga inom kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen är med verksamhetsförutsättningarna	X	
Positiv befolkningsökning	X	
CO2 t/invånare minskas, koldioxidutsläpp/invånare	X	
Skulder och ansvar €/invånare, utvecklas långsammare än kommunernas genomsnittliga tillväxt		X
Årsbidraget överstiger avskrivningarna årligen med 20 procent		X
Helhetsskattesatsen sänks under strategiperioden 2022–2025		X
Soliditeten höjs till 45 procent (koncernen 35 procent)	X	
Antalet koncernbolag minskas med 5–7 st. under strategiperioden	X	
Mätning av arbetstagarupplevelsen, eNPS-index (rekommendationsindex), mål: över 20		X
Arbetsmarknadsstödets bötesavgifter minskas, mål: -10 procent på årsnivå		X

En **företagarenkät** genomfördes i oktober 2023. Ett skilt tema i enkäten var företagens klimatfrågor. Enkäten besvarades av 249 företagare (127 år 2022). Enkäten sändes till cirka 2 200 företag i

Karleby. Svartsprocenten var alltså rätt liten, 11,32 procent, men ändå större än året innan. Det var främst mikroföretagare (sysselsätter 1–4 personer, 157 svar) som svarade på enkäten. Antalet svar från företag som sysselsätter över 50 personer var 18. I medeltal ökade företagarnas nöjdhet med stadens företagervänlighet något och var 3,1 (3,0 år 2022, skala 1–5). Beträffande mikroföretagarna var talet 3,0 och beträffande de största företagen 3,9. Även beträffande alla andra företag som sysselsätter mindre än 50 personer var nöjdheten med stadens företagervänlighet 2,9–3,1.

Nöjdheten med KOSEKs tjänster var i medeltal 3,7 (3,6 år 2022). Också här var de största företagen mest nöjda och vitsordet var 4,0. Beträffande de mindre företagen var talet mellan 3,4–3,9. När det gäller stadens och KOSEKs tjänster som främjar näringslivet är svararna nöjdhet med tjänsterna över medeltalet när det gäller bl.a. marknadsföring och kommunikation samt KOSEKs rådgivning för nya företag och verksamma företag. Ur näringslivets synvinkel ansågs de viktigaste utvecklingsobjekten vara följande:

- smidiga tillståndsprocesser
- utveckling av stadens kommersiella centrum
- säkrande av tillgång till kompetent arbetskraft och utbildningstjänster

Företagarnas nöjdhet med stadens näringspolitik följs upp under strategiperioden också med hjälp av Företagarna i Finlands Kommunbarometer och Finlands Näringslivs kommunranking. Resultaten av alla enkäterna utnyttjas i utvecklingen av stadens företagervänlighet.

En **enkät om kommuninvånarnas nöjdhet med tjänsterna** genomfördes i december 2023 och antalet svar tredubblades jämfört med året innan. Enkäten besvarades av 1451 personer och nöjdheten med tjänsterna fick vitsordet 3,5. Målet i strategin uppnåddes därmed. Mest nöjda var svararna med bl.a. bibliotekstjänsterna (4,4), förskoleundervisningen (4,1), den grundläggande utbildningen (årskurserna 1–6 4,0, årskurserna 7–9, 3,9), medborgarinstitutet (4,0), museitjänsterna (3,9) och parkerna (3,9). Mest behov av utveckling ansågs det finnas i kollektivtrafikens tjänster (2,6) och byggnadstillsynen (2,7). Även **enkäten för att mäta hur nöjda yrkeskunniga inom kultur-, idrotts- och evenemangsbranschen är** med verksamhetsförsättningarna genomfördes i februari 3.7. Enkäten gav endast 28 svar.

Också en **positiv befolkningsökning** skedde år 2023. Karlebys invånarantal var enligt statistikcentralens förhandsuppgifter 48 299 personer (48 006 år 2022). I följande tabell anges befolkningsändringens utfall i Karleby. Den naturliga befolknings-tillväxten har minskat och numera är födelsetalet mindre än dödstalet:

Befolknings- ändring Karleby	2019	2020	2021	2022	2023
Naturlig befolkningstillväxt (födda-avlidna)	67	47	63	-43	-57
Inrikes omflyttning	-177	-87	-84	-43	-6
Nettoinvandring	135	120	153	197	352

Enligt förhandsinformation om växthusgasutsläpp för år 2022 som beräknats med Finlands Miljöcentral SYKEs Alas-system var CO₂ utsläppen 7,2 ton per invånare. År 2007 var utsläppen 13,1 t. CO₂/invånare och år 2021 7,5 t. CO₂/invånare. CO₂/invånare.

Skulder och ansvar €/invånare, utvecklas långsammare än kommunernas genomsnittliga tillväxt, dvs. målet nåddes inte. Stadens och affärsverkets skulder och ansvar var 5 904 euro per invånare 2023. För koncernens del 9 615 euro/invånare. År 2022: Karleby stad 6 126 euro (medeltal 4 356 euro) och Koncernen 11 149 euro (medeltal 9 367 euro).

Målet att **årsbidraget** ska överstiga avskrivningarna årligen med 20 procent förverkligades inte helt. Målet uppnåddes för stadens och affärsverkets del och årsbidraget 2022 räckte till för att täcka 146,7 procent av avskrivningarna. För koncernens del uppnåddes inte målet och årsbidraget 2022 kunde täcka 110,7 procent av avskrivningarna.

Inga ändringar i den **totala beskattningsnivån** i budgeten 2023. Målet har alltså inte förverkligats ännu. För stadens och affärsverkets del uppnåddes målet när det gäller **soliditeten**, vilken var 46,7 procent. För koncernens del uppnåddes målet med 36,5 procent.

Målet att **antalet koncernbolag minskas** med 5–7 st. under strategiperioden nåddes genom att antalet koncernbolag minskade med 3 under 2023 och under hela strategiperioden har alltså antalet koncernbolag redan minskat med 8 stycken.

I arbetshälsoenkäten mättes arbetstagarupplevelsen med rekommendationsindex (**eNPS-index**), som används i Karleby stadsstrategi som indikator för arbetstagarupplevelsen. Målet är ett tal över 20 före 2025. eNPS-talet mäter arbetstagarnas lojalitet till arbetsgivaren samt hur nöjda de är med organisationen och organisationskulturen. Hur sannolikt skulle du rekommendera din nuvarande arbetsplats till bekanta? Målet uppnåddes inte i och med att eNPS-indexet var bara 2022.

Målet att arbetsmarknadsstödet bötesavgifter minskas med -10 procent på årsnivå förverkligades inte, utan avgifterna steg till 3 265 394 euro (3 002 585 euro år 2022).

Revisionsnämnden ger beröm för en god beredning, ledning och implementering av strategiprocessen:

Antalet personer som svarat på företagarenkäten har ökat men täckningen bör ökas vidare. Med hjälp av vilka åtgärder kunde man påverka detta?

Företagarna anser att tillståndsprocessen bör göras smidigare, men vilka tillstånd avses?

När det gäller de mål som är bindande med tanke på fullmäktige genomfördes bäst de mål som anknyter till barnvänlighet och sämst de mål som anknyter till sysselsättning.

Följande observation i utvärderingsberättelsen för 2022 har inte besvarats. Har anvisningar getts:

Mätinstrumenten som presenteras i bokslutet ger delvis en något mera positiv bild av till exempel miljöhälsovården än vad personalberättelsen gör. I personalberättelsen var antalet sjukfrånvaron 350, i bokslutet var motsvarande tal 264, vilket skulle jämföras med nivån år 2018, dvs. 315. En enhetlig anvisning borde tillämpas för uträkning av nyckeltal i syfte att säkerställa jämförbarheten.

4.3 Målutfall inom de olika sektorerna

Ansvarsområden som är underställda stadsstyrelsen

De ansvarsområden som är underställda stadsstyrelsen höll sig som helhet inom budgeten. Verksamhetsutgifterna år 2023 var sammanlagt 22,5 miljoner euro (219,4 miljoner euro år 2022) och verksamhetsintäkterna sammanlagt 5,8 miljoner euro (12,48 miljoner euro år 2022). Utfallet av funktioner som lyder under ledningen av staden 2023 är inte jämförbart med året innan eftersom kostnaderna som anknyter till köp av service från Soite föll bort från ansvarsområdets utgifter i och med välfärdsområdesreformen. Välfärdsområdesreformen ändrar väsentligt kommunernas finansieringsbas från år 2023. Ansvaret för att ordna tjänster inom social- och hälsovården, räddningsväsendet och elevvården överfördes till välfärdsområdet.

De allmänna målen har förverkligats till största delen, men naturligtvis finns mål som ännu inte nåtts helt när vi befinner oss i mitten av strategiperioden. Stadskansliet koordinerade användningen av den elektroniska möteshanteringen. Hösten 2023 togs versionen CloudMeeting 3.0 i bruk för elektronisk möteshantering. I samband med ärendehanteringssystemet Dynasty10 installerades ett elektroniskt arkiv, vars ibruktagande sker 2024. Upphandlingskompetensen förbättrades när en upphandlingschef anställdes i slutet av 2023.

Inom ekonomi- och dataförvaltningstjänster förde år 2023 med sig bl.a. utmaningar som anknyter till organisationsändringen och en del av året sköttes ekonomiförvaltningen med knappa resurser. Trots utmaningarna kunde de flesta centrala målen nås. Inom ekonomiförvaltningen rekryterades under 2023 ekonomichef till Stadsmiljö, controller och ekonomiplanerare till stadskoncernen. Hela teamets ansvar och uppgifter dokumenterades och granskades gemensamt. Ekonomiförvaltningstjänsterna siktar nu på att utveckla sin egen och organisationens ekonomiplanering. Samarbetet inom ekonomiförvaltningstjänster med Monetra Oulu Oy har nu pågått ett år och man klarade det utan avbrott i tjänsterna. Dataförvaltningens ibruktagande av det nya intranätet Horisonten lyckades. En IT-väggkarta (IT Road-map) utarbetades och den innehåller dataförvaltningens alla projekt och utvecklingsåtgärder. Också dataförvaltningens och sektorernas gemensamma IT-utvecklingsgrupper kunde implementeras så att de gäller hela stadsorganisationen.

Ansvarsområdet näringsliv och stadsutveckling hade som teman för 2023 bl.a. främjande av investeringar inom industrin, mellanbedömning av strategin, beredningen av TE-reformen och kampanjen

Kokkola Works. Syftet med kampanjen KokkolaWorks är att locka kompetent arbetskraft till området och den har synts i större mängder ansökningar till olika uppgifter. Kampanjen fortsätter ännu år 2024. Inom ansvarsområdet skapades år 2023 också en servicehelhet för integrering och ett integreringsteam. Dessutom rekryterades både en etableringsspecialist som samordnar utvecklingen av infrastrukturen och säkerställer finansieringen samt ansvarar för de etablerande företagens behov och en projektchef för projekt med ledningsansvar gällande batterikemi och ekosystemförfarande.

Verksamheten inom personaltjänster inriktades 2023 på utvecklingen av kunskapsledning och digitala verktyg. Rekryterings- och introduktionsprocesser utvecklades och man tog i bruk det nya intranätet som kallas Horisonten. Arbetet för att förnya belöningsystemet slutfördes. 88 personer har avlagt yrkesexamen i arbete som teamledare under 2023. 61 personer har deltagit i utbildningen i mångfaldsledning (att förstå och uppskatta olikheter och att stärka en arbetskultur som tillåter olikheter).

Tjänsteinnehavarbesluten ska vara tydliga och ge en god bild av grunderna för beslutsfattandet. Denna praxis ska etableras i hela stadsorganisationen och anvisningarna för registreringen av tjänsteinnehavarprocessen bör vara enhetliga. Det bör betonas att det är viktigt att foga dokument som ligger till grund för tjänsteinnehavarbeslut till mötesdokumenten och att detta bidrar till transparens i beslutsfattandet.

Tjänsteinnehavarbeslut som inte blir publicerade. Finns det anvisningar för vad som ska publiceras?

Det finns brister i antecknandet av behörigheten.

I bokslutet har sysselsättningstjänsters verksamhet och orsaker till varför målen inte har nåtts beskrivits dåligt.

Bildningsväsendet

Tillgången till kompetent arbetskraft har varit en utmaning inom undervisning och fostran. Detta har lett till att man inte alltid har haft tillgång till kompetenta vikarier. Detta problem berör särskilt småbarnspedagogiken, där dagvårdsplatsernas och personalens tillräcklighet är en kritisk fråga. I och med att Karlebyns område har ökat betonas utmaningarna inom småbarnspedagogiken och det är beklagligt att byggandet av det privata daghemmet i Tararant har fördröjts. Som tur är fortskrider projektet i Biskopsbacken enligt plan, vilket inger hopp om att situationen ska förbättras.

Inom den grundläggande utbildningen har behovet av effektiviserat och särskilt stöd samt förberedande undervisning ökat. Dessa har ökat den grundläggande utbildningens volym och man har varit tvungen att grunda nya tjänster. Utvecklandet av undervisningstjänster och lärarnas fortbildning har varit fortsatt aktiv, vilket är positivt.

Familjernas välmående stöds med hjälp av modellen Föra barnen på tal. Via den stöder man familjer och barn i bearbetningen av vardagliga saker i livet.

Det är viktigt att fokusera på förebyggande av mobbning och en ny modell för ingripande i mobbning har utvecklats. Ibrukttagandet av modellen år 2024 både i den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen är ett betydande steg framåt.

Främjandet av hållbar utveckling har tagits upp under elevernas verksamhetsdagar och skolornas praxis i samband med detta har kartlagts, vilket är viktigt med tanke på framtiden.

Karlebynejdens institut har börjat med kurser som främjar livslångt lärande och som kan antecknas i ett prestationsregister. Institutet deltar i projektet med Konsthuset Renlunds Konstgård är ett exempel på samarbete och social gemenskap.

Oavsett de höjda personalutgifterna och elevutgifterna i den grundläggande utbildningen är det viktigt att identifiera och uppskatta utfört arbete och uppnådda framsteg. Under året var nämnden för utbildning och fostran tvungen att ansöka om tilläggsanslag.

Kultur- och fritidsnämnden höll sig inom sin budget. Institutets- för hälsa och välfärd Tea-viisari ger nämndens ansvarsområde ett gott resultat. Kieppi gjorde ett nytt besöksrekord.

Kulturanstalernas ägarstyrning har inte varit tillräcklig till alla delar. Staden bör ta i bruk sådana metoder som gör att man kan säkerställa att anstalernas förvaltning är transparent och följer god praxis.

Femteklassisternas resultat i MOVE-testen blev var ännu sämre än tidigare. Åttondeklassisternas resultat var något bättre än tidigare. Enligt UKK-institutet orsakar bristen på motion Karleby stad utgifter om 26–27 miljoner euro per år.

Informationen om närståendevårdarens gratis simhallsbesök var dålig, men tiotals närståendevårdare hittade den ändå och praxisen blev etablerades efter ett års försöksperiod.

Utredningen om naturmotion och friluftsleder var en utmärkt och viktig åtgärd för att främja motionen. I bästa fall kan man med små justeringar göra att objekten är betydligt bättre tillgängliga än tidigare.

Stadens status som Unicefs barnvänlig kommun fortsätter.

KOHASU har fungerat rätt väl.

Karleby stad har ett mångsidigt och särpräglad utbud av kultur och idrott: naturskola, kulturstig, rockskola och idrottsevenemang skolorna emellan.

Syftet med Karlebynejdens institut är att människor ska kunna utöva hobbyer förmånligt. På vilket sätt beaktas ökningen av den privata sektorns utbud i institutets serviceutbud?

Kulturtjänster meddelar inte sina utfall i bokslutet.

Kulturanstalernas ägarstyrning har inte varit tillräcklig till alla delar. Staden bör ta i bruk sådana metoder som gör att man kan säkerställa att anstalernas förvaltning är transparent, effektiv och följer god praxis.

Stadsmiljö

Stadsstrukturnämndens verksamhetsutgifter överskreds med 350 000 euro. Reparationsskulden uppgick till 54,1 miljoner euro i slutet av 2022. Året innan var reparationsskulden 48,3 miljoner euro. I medeltal är stadens fastigheters kondition av klass 69,8 procent (70,2 procent år 2022).

Bland strategins mål finns mångsidiga alternativ för boende. Det anses ha förverkligats. Ändå är stadens hyresbostadsläge svagt. I årtal har det talats om det svåra läget när det gäller studerandes tillgång till hyresbostäder. De tomter som staden planlägger ligger utanför stadskärnan och är huvudsakligen ämnade för egnahemsbyggande. Hur ämnar staden reagera på bristen på hyresbostäder?

Konkurrensutsättningstabeller, jämförelsetabeller och grunder för avslående av offerter bör uttryckas tydligt och all information som behövs för tolkning av besluten ska i mån av möjlighet även publiceras på webben som en del av protokollet. Grunderna för besluten ska presenteras så tydligt att det inte finns behov att skaffa en förklaring från förvaltningsdomstolen om vad termer som används i beslut betyder. Till exempel gällande termen nuvarande kan man redan i beslutet ange om det är fråga om en viss tidsperiod eller om allmän praxis.

För ansvarsområdet Planering har många olika mätinstrument definierats. Det kvantitativa utfallet av dem presenteras inte i bokslutet. Detta gör att det inte går att jämföra årliga ändringar.

Stadsmiljö har använt köptjänster för att fylla bristande resurser. Är detta ett tillfälligt fenomen eller en bestående lösning?

Det är viktigt att utveckla klientarbetet och det ska gynna alla som använder tjänsterna. Det har länge talats om att öppna en kundtjänst. När kommer detta att ske? Man har väl kommit ihåg tillgängligheten i utvecklingen av servicenätet och personer som uträttar ärenden utan nätförbindelse?

Ansvarsområdet Tillstånd som lyder under byggnads- och miljönämnden sörjer för lagstadgade uppgifter inom kommunens byggnadstillsyn, miljöskydd och parkeringsövervakning. Tillstånd beviljar och övervakar också tillstånd som anknyter till stadens allmänna områden. Personalantalet är cirka 23 årsverken. Verksamhetsintäkterna minskade med ca 5,7 procent jämfört med året innan. Verksamhetsutgifterna däremot ökade med 10,3 procent.

Under 2023 märktes lågkonjunkturen inom byggbranschen som ett minskat antal beviljade bygglov (cirka -15 procent). Byggnadstillsynen beviljade 321 bygglov (inkl. nybyggnader, utbyggnader, reparationer och ändringar). Handläggningen av undantagstillstånd och avgöranden som gäller planeringsbehov har varit överbelastad under ett par års

tid på grund av personalbrist och personalomsättning. Man har kunnat tillsätta den andra befattningen för beredning av undantagstillstånd och köerna har småningom kunnat avverkas. Inom parkeringsövervakningen och tillstånden som gäller allmänna områden är prestationerna på samma nivå som året innan och ärendena har skötts utan dröjsmål.

En sakkunnig i klimatfrågor anställdes i början av 2023. Man gick ut med information om klimatmålen till barn och unga under skolbesök. Utarbetandet av en klimatplan inleddes och ett man fick ett beslut om statsbidrag för det. Webbssidan Karleby utvecklas hållbart öppnades på stadens webbplats och en klimatvakt, som är ett elektroniskt användargränssnitt, bereddes.

Många projekt som anknyter till den gröna omställningen är på gång i staden. Till exempel har man 11 anhängiga projekt med bedömning av miljökonsekvenser. Dessa anknyter främst till vindkraftsparken men också till industrianläggningsprojekt på storindustriområdet och stora avfallshanteringsprojekt.

Under 2024 förbereder man sig bland annat genom utbildning av personalen på att den nya bygglagen träder i kraft från ingången av 2025. Den nya bygglagen förutsätter stora ändringar i det elektroniska tillståndssystemet och förnyande av byggnadsordningen. Tillståndsförfarandet i fråga om små byggnader ersätts med ett anmälningsförfarande vilket kommer att flytta fokus i byggnadstillsynen att till efterkontroll. Den bindande handläggningstiden (3 mån. för byggtillstånd) som fastställts i bygglagen förutsätter att tillståndsprocesserna ses över på nytt. Tillstånd har redan fastställt ett handläggningsmål på 3 månader för 2024 som gäller undantagslov och stora bygglov. I fråga om handläggningen av vanliga bygglov är målsättningen 1,5 månader. Inom statsförvaltningen pågår en samslagning av Regionförvaltningsverken och NTM-centralerna till ett nytt tillstånds- och tillsynsverk och man bör förbereda sig också på detta.

Inom Tillstånd svarade 87 procent på arbetshälsoenkäten. Av dem hade 65 procent observerat ansvarslost beteende på arbetsplatsen, vilket är mycket oroväckande. 65 procent skulle inte rekommendera sin arbetsplats åt sina bekanta.

Hur ämnar staden reagera på bristen på hyresbostäder?

Konkurrensutsättningstabeller, jämförelsetabeller och grunder för avslående av offerter bör uttryckas tydligt och all information som behövs för tolkning av besluten ska i mån av möjlighet även publiceras på webben som en del av protokollet.

Uppmärksamhet bör fästas vid angivandet av utfallet av ansvarsområdet Planerings kvantitativa mätinstrument.

Stadsmiljö har använt köptjänster för att fylla bristande resurser. Är detta ett tillfälligt fenomen eller en bestående lösning?

Man har väl kommit ihåg tillgängligheten i utvecklingen av servicenätet och personer som utträttat ärenden utan nätförbindelse?

Kundtjänsten har ännu inte öppnats. Skulle det komma in färre bristfälliga ansökningar om det fanns en kundtjänst? Vore kunderna nöjdare?

Är det möjligt att uppnå de planerade hanteringstiderna på 1,5/3 månader?

Informationen mellan tjänsteinnehavare och byggnads- och miljönämndens förtroende personer bör effektiviseras.

Kunde man på något sätt påverka särskilt besvär som gäller privata bygglov? Besvaren tar tid och ökar kostnaderna. Anges grunderna för fattade beslut tillräckligt tydligt?

Enligt enkäten om företagarnas nöjdhet med tjänsterna är deras största bekymmer tillståndsfrågorna.

Brister har uppdragats i indexhöjningarna av externa hyror och höjningar har delvis underlåtit att göra. Har processen med indexhöjningar förbättrats så att höjningarna görs i tid?

Miljöhälsovård

Budgeten överskreds både när det gäller utgifter och inkomster. En orsak till detta var de extra kostnader som fågelinfluensan orsakade. Dessutom började smådjursveterinären arbeta i lokalerna på Hammargränd, vilket säkert ökade utgifterna men var nödvändigt med tanke på behovet av tjänster. På basis av arbetshälsoenkäten är arbetsbördan fortfarande stor. I och med de nya lokalerna kan det bli lättare att orka. Det är oroväckande att en fjärdedel av de anställda upplever att den förra arbetshälsoenkäten inte har utnyttjats i utvecklingen av verksamheten.

Miljöhälsovården får en ny veterinär, men ska hen motarbeta fågelinfluensa, vara smådjursveterinär eller tillsynsveterinär? Var har det beslutats om denna veterinärs placering? Detta skulle uppenbarligen framgå av personalförvaltningens beslut men det vore bra och orsakerna och motiveringarna fanns också i miljöhälsovårdens protokoll.

Hysesavtalet för den nya lokalen har behandlats 25.5.2023, men för att undvika att det bestrids borde avtalet ha också datum för när avtalet träder i kraft och upphör eller dess varaktighet. Det vore bra att anteckna också inledningsdatum för hyresbetalningsplikten i nämndens protokoll.

Enligt bokslutet har största delen av målen uppnåtts väl. En befattning som klinikdjurskötare har grundats.

Området har fått två veterinärtjänster till. Detta är en ändring till det bättre.

De processer som leder till beslut behöver utvecklas. Beträffande de beslut som görs ska grunder och jämförelsetabeller kunna hittas i protokollen senare. Av protokollen ska framgå vilken lag beslutet baserar sig på eller på vilka grunder beslutet har fattats, likaså vad som beslutats.

Det är oroväckande att en fjärdedel av de anställda upplever att den förra arbetshälsoenkäten inte har utnyttjats i utvecklingen av verksamheten.

Affärsverket Karleby Vatten

Vattenverkets budgetförslag för 2024 och ekonomiplan för åren 2025–2026 visar att anläggningens ekonomiska läge är stabilt. Verksamhetsutgifterna för 2024 var cirka 4,79 miljoner euro och inkomsterna var betydligt större, cirka 8,86 miljoner euro. Resultatet är att driftsbidraget är cirka 4,07 miljoner euro och årsbidraget cirka 3,70 miljoner euro, vilket visar på en god ekonomisk kontroll. Dessutom betalar vattenverket cirka 500 000 euro i intäkter av grundkapital till staden.

De planerade nettoinvesteringarna för år 2024 är 13,7 miljoner euro, vilket är en betydande summa. Under åren 2025 och 2026 är de planerade investeringarna mindre, 10,0 miljoner euro och 2,8 miljoner euro. År 2026 planeras också ett lån på 3 miljoner euro, vilket tyder på framtida investeringsbehov. I sin helhet återspeglar budgetförslaget och ekonomiplanen en ansvarsfull ekonomihållning och långsiktig planering av vattenverkets verksamhet.

Det bör betonas att det är viktigt att foga dokument som ligger till grund för tjänsteinnehavarbeslut till mötesdokumenten och att detta bidrar till transparens i beslutsfattandet. Denna praxis ska etableras i hela stadsorganisationen och anvisningarna för registreringen av tjänsteinnehavarprocessen bör vara enhetliga. Man bör dock nämna att Karleby Vattens tjänsteinnehavarbeslut i regel är tydliga och ger en god bild av grunderna för beslutsfattandet. I fortsättningen bör man dock säkerställa att denna praxis omfattas i stor utsträckning och efterföljs i alla delar av organisationen. Detta för att man ska kunna upprätthålla en god transparens och ansvarsfullhet.

Karleby Vattens arbetshälsoenkät visar att de anställda uppskattar atmosfären på sin arbetsplats och upplever att deras arbete är betydelsefullt. Enkätens resultat visar att de anställdas ork i arbetet i medeltal är bra, 3,7 på skala 1–5, och arbetsprestationerna under den senaste månaden får ett ännu lite högre vitsord, 3,8. De anställda upplever att deras arbete uppskattas och de får stöd av sina arbetskamrater och sin chef. Särskilt positivt anses det att det går bra att kombinera arbete och privatliv, vilket 100 procent av svararna var nöjda med. Dessutom upplever en stor del av de anställda att de kan använda sin kompetens effektivt och påverka sitt eget arbete. Ändå delar frågan om att rekommendera sin arbetsplats för en bekant och upplevelsorna om ansvarslost beteende i arbetet samt trakasserier och osakligt bemötande att det

ännu finns rum för förbättring i dessa frågor. Detta ger organisationen en tydligt signal om vad man lyckas med och vad som behöver utvecklas för att främja arbetshälsan.

Karleby vattens resultatrapport av enkäten om kundnöjdhet 2023 visar att kunderna uppskattar servicen. Enkäten genomfördes i oktober 2023 och det kom in 1829 svar på den. Utgående från svaren är kunderna mycket nöjda, medeltalet är 8,8 på skalan 4–10. Särskilt positiv respons fick man för vattenförsörjningen, vars vitsord var berömvärdt 4,1 på skalan 1–5. Kunderna ansåg att vattnets kvalitet är bra och att Karleby Vattens och vattendistributionens verksamhet är säker. Enkäten gav också många utvecklingsidéer via öppen respons.

Karleby Vattens direktion beslutade den 27 juni 2022 göra en begäran om undersökning till polisen i anknytning till oklarheter som uppdagats i KPMG Oy:s revisions mellanrapport. Undersökningen har nu färdigställts och gått vidare till åtalsprövning.

Karleby Vattens tjänsteinnehavarbeslut i regel är tydliga och ger en god bild av grunderna för beslutsfattandet. Denna praxis ska etableras i hela stadsorganisationen och anvisningarna för registreringen av tjänsteinnehavarprocessen bör vara enhetliga. Det bör betonas att det är viktigt att foga dokument som ligger till grund för tjänsteinnehavarbeslut till mötesdokumenten och att detta bidrar till transparens i beslutsfattandet.

Frågan om att rekommendera sin arbetsplats för en bekant delar åsikterna och upplevelserna om ansvarslost beteende i arbetet samt trakasserier och osakligt bemötande att det ännu finns rum för förbättring i dessa frågor.

4.4 Utvärdering av verksamhetens resultat

Resultat är ett överbegrepp som omfattar produktivitet, effekt, effektivitet och kvalitet. Verksamheten kan anses vara resultatrik då kundernas behov tillgodoses genom en kostnadseffektiv service som håller hög klass och där personalens arbetshälsa är god. För kommunernas del är det viktigt att resultatutvecklingen följs upp, eftersom det uppenbarligen är nödvändigt att förbättra resultaten om serviceproduktionen ska kunna tryggas också i framtiden.

Eftersom kvaliteten är mycket viktig i den kommunala serviceproduktionen är det ofta mer ändamålsenligt att granska effekterna och inte enbart utbytet av verksamheten. Ett exempel på skillnaden mellan effekt och produktivitet kan tas från undervisningen. Produktiviteten mäter hur många lektioner som anordnas med en viss mängd resurser, effekten anger vad eleverna lär sig med en viss mängd resurser. Inläring kan mätas till exempel utifrån genomförda årskurser eller vitsord. Då resultaten av tjänsterna granskas bör man dock komma i håg att när det gäller mänskliga aktiviteter är modeller, mått och materialinsamlingar alltid i någon mån ofullständiga.

4.4.1 Arbetshälsa

Arbetshälsa innebär att arbetet är säkert, hälsosamt och motiverande. Faktorer som bidrar till bättre arbetshälsa är bl.a. bra och motiverande ledarskap samt arbetsklimat och arbetstagarnas yrkeskompetens. Arbetshälsan påverkar bl.a. hur man orkar med arbetet. När arbetshälsan förbättras ökar produktiviteten och engagemanget medan sjukfrånvaron minskar. Både arbetsgivaren och arbetstagarna ska främja arbetshälsan. Arbetsgivaren ska sörja för säkerheten i arbetsmiljön, bra ledarskap och likabehandling av arbetstagarna. Arbetstagarna har dock ett stort ansvar för att upprätthålla sin arbetsförmåga och yrkeskompetens. Vi kan alla bidra till ett positivt arbetsklimat på arbetsplatsen. Arbetshälsan omfattar både individens och arbetsgemenskapens upplevelse och den syns också utåt, till exempel till kunder.

På arbetshälsan inverkar strukturer och praxis som anknyter till arbetet, arbetsplatsen, ledningen och arbetsgemenskapen. Även om var och en av oss upplever arbetshälsan subjektivt är det viktigt att på

arbetsplatsen behandla ärenden som anknyter till arbetshälsa. Många undersökningar och utvecklingsprojekt på arbetsplatser visar att det lönar sig att utveckla arbetshälsan. Arbetshälsan och produktiviteten kan alltså öka samtidigt.

Staden stöder sin personals arbetshälsa på många sätt. Man satsar inte bara på stora helheter (bl.a. arbetsmiljö och -processer, företagshälsovård, tyhy-verksamhet), utan satsar också på bl.a. arbetshandledning, dagrehabilitering, stöder motion med ePassi, hobbygrupper och andra dylika sätt samt mentalt stöd med låg tröskel via tjänsten Auntie. Auntie erbjuder de anställda stöd med låg tröskel när det gäller stress, överprestation eller att hitta en förlorad motivation. För år 2024 har 300 735 euro reserverats för främjande av arbetshälsan. Liksom tidigare år används också nu en stor del av anslaget (en dryg tredjedel) till arbetshandledning som förbättrar den anställdas kompetens, stöder arbetets smidighet, arbetsförmågan och arbetsgemenskapens gruppdynamik och därmed ökar arbetshälsan.

I slutet av 2023 togs en ny app för pausgymnastik i bruk för personalen. Appen har mångsidiga pausgymnastikvideor och är spelliknande. Även pilotprojektet med systemet Aino Health Manager för ledning av arbetsförmågan inleddes. Via detta system kan man i realtid följa upp de anställdas arbetsförmåga och arbetshälsa och hantera processer och uppgifter som anknyter till underhållet. I pilotprojektet deltog sju arbetsenheter och cirka 260 anställda från olika sektorer.

4.4.2 Resultat av arbetshälsoenkäten

Arbetshälsoenkäten genomfördes i november 2023. Det kom in 1 238 svar (1 112 st. år 2022). I enkäten kartlades faktorer som påverkar välbefinnandet i arbetet och deras betydelse. Arbetsenheterna behandlade tillsammans resultaten av enkäten i arbetsgemenskaperna och diskuterade utgående från resultaten, arbetsklimatet och arbetshälsan. Arbetsgemenskaperna gör upp arbetshälsoplaner med hjälp av vilka man strävar efter att utveckla arbetshälsan tillsammans. Under 2023 utarbetades arbetshälsoplaner för sammanlagt 44 arbetsgemenskaper/team. Resultaten av arbetshälsoenkäten behandlades vid chefsinfo, i samarbetsgruppen, i stadsstyrelsen och i revisionsnämnden. Revisionsnämnden har gått igenom svaren på enkäten per sektor och dessa redogjordes i kapitlet: Målutfall inom de olika sektorerna

Med tanke på arbetshälsan var de fem mest betydande faktorerna i svaren de samma som år 2022, dvs.:

- arbetskamraternas stöd
- chefens stöd
- atmosfären i arbetsgemenskapen
- möjligheten att påverka sitt arbete
- rimlig arbetsmängd

Största delen av de svarande upplevde liksom året innan att arbetskamraternas och chefernas stöd, stämningen i arbetsgemenskapen och möjligheterna att påverka det egna arbetet i huvudsak är som de ska.

Något som borde förbättras är organiseringen av arbetet, arbetsmängden och en jämnare fördelning av den, konstruktiv och handledande respons samt förtydligande av organisationens riktning. 477 personer svarade på enkätens öppna fråga "Vad kunde förbättra ditt välbefinnande i arbetet?". Mest anknöt svaren till arbetsgemenskapen, resurserna och ledningen.

Utvecklingssamtalens genomförandegrad sjönk något från året innan (85 procent). Av de svarande uppgav 82 % att deras chef håller utvecklingssamtal årligen.

I enkäten mättes arbetstagarupplevelsen med rekommendationsindex eNPS-index, som används i Karleby stadsstrategi som indikator för arbetstagarupplevelsen. Målet är ett tal över 20 före 2025. eNPS-talet mäter arbetstagarnas lojalitet till arbetsgivaren samt hur nöjda de är med organisationen och organisationskulturen. Hur sannolikt skulle du rekommendera din nuvarande arbetsplats till bekanta? Resultatet kan vara vad som helst mellan -100 och 100. Karleby stads eNPS-tal var 12, vilket är något bättre än året innan (eNPS 9 år 2022). Av svararna rekommenderade 36 procent

arbetsplatsen, 40 procent förhöll sig neutralt och 24 procent förhöll sig kritiskt. Nedan talen per sektor.

eNPS-talet	2020	2022	2023
Koncernförvaltning och koncerttjänster	-1	16	26
Stadsmiljösektorn	9	-8	-8
Utbildningstjänster	25	26	30
Småbarnspedagogik	17	5	5
Övrigt bildningsväsende	1	0	13
Miljöhälsovård	-24	0	-15
Karleby Vatten	-9	-31	-22

4.4.3 Plan för jämställdhet och likabehandling

Stadsstyrelsen beslutade i oktober 2023 om en ny plan för jämställdhet och likabehandling för Karleby stads personal för åren 2023–2025. Staden har förbundit sig att främja jämställdhet, likabehandling och mångformighet. En jämlik och jämställd behandling av personalen är en central del av god ledning och gott arbetsliv samt arbetsgivarens lagstadgade skyldighet. Syftet med jämställdhets- och likabehandlingslagstiftningen är att skydda var och en av oss från orättvist bemötande. Alla är skyldiga att se till att alla skyddas. Ansvaret för att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män samt diskrimineringslagen följs ligger på arbetsgivaren, men ansvaret för lika bemötande och beteende ligger på hela arbetsgemenskapen.

Syftet med lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män är att

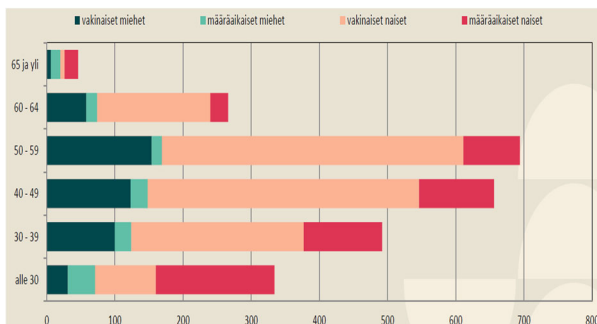
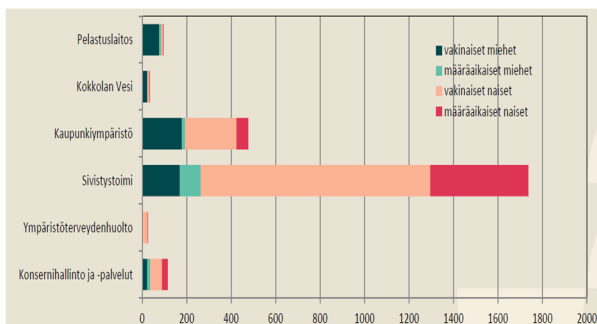
- förebygga diskriminering på grund av kön
- främja jämställdheten mellan kvinnor och män
- förbättra kvinnans ställning särskilt i arbetslivet
- förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck

Arbetsgivaren har en skyldighet att bedöma hur jämställdheten förverkligas på arbetsplatsen. Bedömningskyldigheten gäller också anställning och alla diskrimineringsgrunder, till exempel:

- Ålder, ursprung, medborgarskap, språk
- religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet
- familjeförhållande, hälsotillstånd, funktionsnedsättning
- sexuell läggning eller annan orsak som gäller den enskilde som person

Könsfördelningen inom Karleby stad är typisk för kommunsektorn, där arbetet är kraftigt differentierat enligt kön. Enligt Statistikcentralen är cirka 80 procent av personalen inom kommunsektorn kvinnor. De yrkesgrupper som har flest kvinnor är småbarnspedagogikens lärare och vårdare, städare och skolgångshandledare. I dessa yrken utgör kvinnorna 90 procent.

Bilden nedan visar könsfördelningen inom Karleby stads personal per sektor och åldersfördelningen på hela stadens nivå 31.12.2022:

4.4.4 Personal

Revisionsnämnden upplever att det är viktigt att följa de siffror som anknyter till personalen i enlighet med målen i den gamla strategin 2018–2021, eftersom den nuvarande strategin inte har likadana målsättningar som anknyter till personalen. Ett av de allmänna målen är att följa personalplanen och

minska antalet visstidsanställda. Ett mål är också att inga olycksfall ska inträffa i arbetet.

Antal anställningsförhållanden	Visstidsanställningar			
	2020	2021	2022	2023
Koncernförvaltning och koncerttjänster	19	19	38	27
Miljöhälsovård	7	8	2	8
Veterinärvård	6	7	2	6
Övervakning av hälsotillstånd	1	1	0	2
Bildningsväsendet	377	384	409	417
Förvaltning	2	5	2	3
Undervisningsväsendet	215	204	201	200
Småbarnspedagogik	139	154	170	176
Övrigt bildningsväsende	21	21	36	40
Stadsmiljösektor	55	58	67	69
Stadsmiljösektor	7	10	15	19
Städ- och matservice	48	48	52	50
Affärsverket Karleby Vatten	2	5	4	4
Sammanlagt	471	495	532	527

Antalet visstidsanställda har ökat jämnt jämfört med utgången av 2017 (488). Endast år 2020 minskade antalet något tack vare coronapandemin, eftersom behovet av vikarier då var mindre bland annat på grund av att skolorna var stängda och arbete skedde på distans.

Talen beskriver situationen på årets sista dag. Inom koncernförvaltning och koncerttjänster hade man den dagen år 2022 en exceptionell mängd ordningsvakter i anknytning till nyårsevenemang. Dessutom pågick förberedelserna att överföra ekonomiförvaltningen till Monetra. Öppna befattningar har inte omvandlats till ordinarie, utan tillsatts med visstidsanställningar. Under de senaste två åren har kommunförsöket med sysselsättning påverkat koncernförvaltning och koncerttjänster, eftersom största delen av de anställda är visstidsanställda till slutet av 2024.

Inom småbarnspedagogiken har mängden visstidsanställd personal påverkats av den ökade efterfrågan på tjänster. Man har varit tvungen att grund tillfälliga små enheter ibland med kort varsel. Inom

Stadsmiljö och särskilt städ- och matservicen förbereder man sig på strukturella ändringar i och med att Biskopsbackens skola blir färdig. Några enheter upphör och å andra sidan blir en ny skola färdig med nytt kök. Detta kommer att påverka personalbehovet när verksamheten inleds. Därför har visstidsanställningar gjorts.

Frånvaro orsakad av olycksfall i arbetet (kalenderdagar)	2020	2021	2022	2023
Hela staden	1007	1518	894	1198

Mängden **arbetsfrånvaro till följd av olycksfall i arbetet** var år 2023 något mindre än år 2017 (1376 kalenderdagar). År 2023 var det totala antalet olycksfall i arbetet 205 (146 år 2022), av vilka 50 var olycksfall under arbetsresor (32 år 2022). Tabellen visar hur mängderna kan växla från år till år beroende på t.ex. antalet olycksfall som orsakar enstaka långa sjukfrånvaron.

Totala sjukdagar (kalenderdagar)/anställd (inklusive olycksfallen)	2020	2021	2022	2023
Koncernförvaltning och koncerttjänster	7,30	9,37	11,66	8,4
Miljöhälsovård	7,74	14,68	13,46	11,85
Bildningsväsendet	15,54	15,95	21,02	15,46
Stadsmiljösektorn	21,89	21,03	21,9	18,93
Affärsverket Karleby Vatten	8,70	11,00	18,06	13,80
Hela staden	16,01	16,56	20,68	15,78

Det övergripande målet för fullmäktigeperioden 2018–2021 var att minska personalens sjukfrånvaro med 10 procent jämfört med situationen i slutet av 2017 (15,43 kalenderdagar/löntagare). Coronapandemin höjde antalet sjukfrånvaron under flera år men år 2023 har sjukfrånvaron återgått till nästan samma nivå som år 2017. De flesta sjukskrivningarna orsakades av sjukdomar i luftvägarna, psykiska störningar och beteendestörningar samt sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven. Enligt företagshälsovårdens statistik minskade frånvaron på grund av coronaviruset avsevärt år 2023. Också antalet sjukfrånvaro på

grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan samt psykisk ohälsa minskade. Inom Karleby stad minskade alltså sjukfrånvaron på grund av psykisk ohälsa när antalet personer som fått sjukdagpenning på grund av störningar i den mentala hälsan eller beteendet enligt FPA:s statistik samtidigt ökade i Finland med 3 procent.

Sjukfrånvaro i medeltal kal.d./årsv.2023	
Koncernförvaltning och koncerttjänster	8,6
Utbildningstjänster	13,6
Småbarnspedagogik	22,4
Övrigt bildningsväsende	16,9
Städ- och matservice	19,4
Övrig Stadsmiljö	17,9
Miljöhälsovård	10,3
Karleby Vatten	14,0
Hela staden	17,1

Med nyckeltalet årsverke avses ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidansätts insats omräknas till årsverken enligt deltidsp procenten och arbetsinsatsen för en person som varit anställd en del av året räknas som kalenderdagar i förhållande till hela året. I medeltal var **sjukfrånvaron/årsverke** år 2023 17,1 dagar (21,4 dagar år 2022). Över 46 procent av stadens anställda var inte alls frånvarande från arbetet på grund av sjukdom under 2022.

Vikariekostnader, euro	2021	2022	2023
Sjukledighet	1 467 200	1 954 412	1 352 963
Moderskapsledighet / Graviditetsledighet	649 182	567 236	492 176
Semester	669 313	670 394	724 490
Övriga vikarier	2 045 640	2 582 081	2 731 709
Utbildning	45 975	88 163	66 902
Totalt	4 877 310	5 862 286	5 368 240

Målet är också att halvera **vikariekostnaderna** jämfört med nivån 2017 (4 295 175 euro). Som tabellen ovan visar har vikariekostnaderna ökat betydligt år 2022 på grund av ökningen av

sjukfrånvaron. År 2023 började antalen minska, men utgifterna var ännu över en miljon större än år 2017.

4.4.5 Resultaten från invånarenkäten

Med hjälp av ett av nyckeltalen för stadsstrategins mål uppföljs årligen med en enkät kommuninvånarnas nöjdhet med stadens tjänster. Fullmäktigeperiodens mål är att nå medeltalet 3,5 i kundnöjdheten (skala 1–5) och detta mål har nåtts både 2022 och 2023. Enkäten genomfördes i elektronisk form men det gick också att svara på enkäten till pappers vid biblioteken på finska, svenska och engelska. Antalet svarare mer än tredubblades jämfört med året innan och det kom in 1 451 svar (413 svar år 2022). 90 procent av svaren kom från Karleby stamstad och 10 procent från Kelviå, Lochteå och Ullava. Av svararna var 73 procent kvinnor och 26 procent män (1 procent annan). 76% av svararna var 26–65-åringar.

I enkäten bedömdes följande servicehelheter: utbildningstjänster, bildnings- och kulturtjänster, Stadsmiljö/tekniska tjänster och tjänster som främjar kommuninvånarnas delaktighet. Dessutom fick svararna möjlighet att ge idéer för utveckling av stadens tjänster. Vitsordet 4,4 fick frågan: Hur sannolikt är det att du fortfarande bor kvar i Karleby om tre år? Mest nöjda var svararna med bl.a. bibliotekstjänsterna (4,4), förskoleundervisningen (4,1), den grundläggande utbildningen (årskurserna 1–6 4,0, årskurserna 7–9, 3,9), medborgarinstitutet (4,0), museitjänsterna (3,9) och parkerna (3,9). Mest behov av utveckling ansågs det finnas i kollektivtrafikens tjänster (2,6) och byggnadstillsynen (2,7).

4.4.6 Resultatet av Karleby Vattens enkät om kundnöjdhet

Hösten 2023 genomfördes Karleby Vattens enkät om kundnöjdhet. Enkäten genomfördes som online-enkät till en målgrupp som tagits fram ur verkets kunddatasystem och dessutom delades länken till enkäten på sociala medier och i tidningen Kokkola. Det kom in 1 928 svar. 93 procent av svaren kom från Karleby stamstad och resten från Kelviå, Lochteå och Ullava. Syftet med enkäten var att utreda kundernas erfarenhet av Karleby Vattens kvalitet, verksamhet och image samt att hitta idéer för utveckling av verksamheten.

Enkäten gav mycket öppen respons och utvecklingsidéer. Medeltalet av de numeriska indikatorerna i kundnöjdheten blev 8,8 på skolvitsordsskalan. Det numeriska allmänna intrycket av vattnets kvalitet upplevdes som gott. Vattnets höga kalkhalt och dess underliga smak och lukt kom dock fram ofta i den fritt formulerade responsen. Karleby Vattens verksamhet fick också positiv respons och beröm. Information via SMS upplevdes vara riktigt bra och fick det utmärkta vitsordet 9,1. Vattendistributionen ansågs vara fungerande och säkert med vitsordet 9,2. Kunderna var också nöjda bland annat med att vattenavbrott inte stör vardagen, och svararna gav det utmärkta vitsordet 9,4. De viktigaste indikatorerna beträffande servicens kvalitet och kundnöjdheten i framtiden var centrala frågor som anknyter till vattenförsörjningen: utmärkt vattenkvalitet och fungerande vattendistribution.

4.4.7 Jämförelse av kostnader

Nettodriftskostnaderna beskriver skillnaden mellan utgifterna och inkomsterna av kommunens löpande verksamhet. I dem ingår inte investeringsutgifter och -inkomster (inkluderar avskrivningar), statsandelar, skatteinkomster eller finansieringsutgifter och -inkomster. Karlebys totala nettodriftskostnader år 2022 var 342 350 000 euro, dvs. 7 131 euro/invånare. Nettodriftskostnaderna för Seinäjoki år 2022 var 6 638 euro/invånare och motsvarande tal i Vasa var 7 481 euro/invånare (källa: Kommunförbundet)

I tabellerna nedan syns Karleby nettodriftskostnader när det gäller undervisning, fostran, kultur och fritid per invånare jämfört med kommuner med 20 000–50 000 invånare, medeltalet i Mellersta Österbotten och i hela landet:

Grundläggande utbildning:

20001-50000 as, ka.		1200 e/as.
Keski-Pohjanmaa, ka.		1175 e/as.
Kokkola		1115 e/as.
Koko maan keskiarvo		1044 e/as.

Gymnasieutbildning:

Småbarnspedagogik:

Under de senaste åren har satsningar gjorts på arbetshälsan. Hurdana har verkningarna varit?

Karleby stads eNPS-tal var 12, vilket är något bättre än året innan, men når ännu inte upp till 20, som är målet.

Förskoleundervisning:

Antalet utvecklingssamtal minskade jämfört med året innan. Uppmärksamhet bör fästas vid detta.

Under 2023 utarbetades arbetshälsoplaner för sammanlagt 44 arbetsgemenskaper/team. Alla arbetsgemenskaper har väl gjort upp planer?

Ungdomsverksamhet:

I servicenöjdhetssenkäten till kommuninvånarna hade tillgängligheten beaktats väl, och enkäten genomfördes i elektronisk form men det gick också att svara på enkäten till pappers vid biblioteken på finska, svenska och engelska.

Hur kan kostnadseffektiviteten hos Karleby stads byggnadsinvesteringar jämföras med andra städers motsvarande?

Motion och friluftsliv:

Nettodriftskostnaderna för motion och idrott är lägre än medeltalet i Karleby. När Idrottsparken i framtiden är i bruk kommer kostnaderna enligt uppskattningarna att fortfarande hållas nära medeltalet, dvs. cirka 145 euro/invånare.

Biblioteksverksamhet:

Musei- och utställningsverksamhet:

Bild: Joni Virtanen

5 STADENS EKONOMI

5.1 Ekonomisk stabilitet och hållbarhet

Stadens resultat för 2023 visade ett överskott för fjärde året i rad. Stadens finansieringsbas smalnar i och med att skatteprognoserna försvagas och statsandelarna skärs ned ytterligare. Löneuppgörelsen 2023 höjer också personalkostnaderna avsevärt. Staten, kommunerna och välfärdsområdena står inför ekonomiska utmaningar under de kommande åren.

I tabellen nedan jämförelse av nyckeltal för åren 2020–2023 när det gäller ekonomins stabilitet och hållbarhet. Nyckeltalen i bokslutet är inte till alla delar jämförbara med motsvarande för år 2022, eftersom välfärdsområdesreformen ledde till att bl.a. skatteinkomsterna och statsandelarna minskade avsevärt.

Staden + affärsverket	2020	2021	2022	2023
Årsbidrag (1000 €)	29.779	20.738	24.322	26.248
Årsbidrag €/invånare	623	433	506	543
Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €)	12.320	6.341	8.804	8.351
Soliditet %	42,7	45,3	45,1	46,7
Relativ skuldsättning %	78,6	71,6	71,8	133,9
Skulder och åtaganden % av driftintäkterna %	84,9	86,9	87,2	161,3
Årsbidrag/avskrivningar %	170,6	142,0	156,7	146,7
Intern finansiering av investeringar %	168,4	66,9	129,5	105,4
Låneskötselbidrag	0,7	0,5	0,6	0,4
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,0	0,7	0,8	0,9
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader %	12,8	13,1	12,7	21,2

Räkenskapsperioden visade ett överskott på 10,3 miljoner euro (8,45 miljoner euro år 2022). Bland de viktigaste faktorerna som inverkade på det goda resultatet var skatteinkomsterna från tidigare år som betalades till kommunerna med fördröjning, statsandelarna och upplösningen av reservationer. I enlighet med investeringsplanen kommer stadens lånestock att öka fr.o.m. 2024 och detta kommer att framgå också som ökande räntekostnader. År 2023 uppdaterades ränteswapavtalen så att de bättre motsvarar den nuvarande räntesituationen och skyddar mot räntehöjningar under kommande år. I bokslutet var lånestockens skyddsgrad 90 procent. Syftet med ränteswapavtalen är att på lång sikt hantera lånestockens ränterisker. Med hjälp av ränteswapavtal kan man behärska förväntade räntehöjningars inverkan på stadens ränteutgifter.

Verksamhetsbidraget blev avsevärt bättre jämfört med året innan och var år 2023 -129,35 miljoner euro (-310,1 miljoner euro år 2022). Årsbidraget var på en god nivå, 146,7 procent, vilket innebar att målet att täcka avskrivningarna uppnåddes när det gäller staden och affärsverket. Under de kommande åren blir finansieringsbasen smalare och kostnaderna ökar, vilket leder till att årsbidraget kommer att bli avsevärt mindre. Kostnadseffektivitet ska krävas av alla sektorerna. Det faktum att finansieringsbasen blir smalare orsakar press på finansieringen av investeringar. Detta är en viktig orsak till att stadens lånestock ökar under de kommande åren. Stadens reparationsskuld uppgick till 54,1 miljoner euro i slutet av 2022. Året innan var reparationsskulden 48,3 miljoner euro.

5.2 Stadskoncernens nyckeltal

I slutet av 2023 omfattade Karleby stads koncern 27 dottersammanslutningar. Stadens koncernstruktur minskade från året innan med tre samfund och två samkommuner.

Stadsstyrelsen leder, styr och övervakar Karlebykoncernen. Staden har en koncern- och stadsutvecklingssektion vars uppgift det är att sörja för ägarstyrningen av stadens affärsverk och de bolag som hör till koncernen samt styrning av deras verksamhet och tillsyn av den.

Koncernens verksamhetsintäkter år 2023 var 193,05 miljoner euro och verksamhetsutgifterna 274,79 miljoner euro. Jämfört med år 2022 minskade koncernens verksamhetsintäkter med 143,03 miljoner euro och verksamhetsutgifterna med

335,96 miljoner euro. Det faktum som avsevärt påverkade ändringen av verksamhetsintäkterna och verksamhetsutgifterna var att Mellersta Österbotens social- och hälsovårdssamkommun Soite lämnade koncernen.

I tabellen nedan jämförs ekonomins nyckeltal åren 2020–2023 på koncernnivå.

Stadskoncernen	2020	2021	2022	2023
Årsbidrag (1000 €)	56.431	57.420	52.177	67.216
Årsbidrag €/invånare	1181	1198	1086	1392
Räkenskapsperiodens resultat (1 000 €)	11.492	13.879	5.592	7.182
Soliditet %	31,2	32,0	32,1	36,5
Relativ skuldsättning %	88,8	90,4	88,8	138,9
Årsbidrag/avskrivningar %	125,6	132,1	112,0	110,7
Intern finansiering av investeringar %	75,2	81,2	102,6	109,4
Låneskötselbidrag	1,2	1,1	1,2	1,2
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,99	1,02	0,93	1,31
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader %	57,5	56,5	55,0	70,3

Räkenskapsperioden visade ett överskott på 3,05 miljoner euro på koncernnivå 2023. Nedgången jämfört med året innan var 1,86 miljoner euro. Karleby hamn var tvungen att göra exceptionellt stora nedskrivningar på grund av att den ryska transitotrafiken upphörde. Hamnens förlust på 16,6 miljoner euro tärde på koncernens resultat.

Under 2023 låg låneskötselbidraget på en tillräcklig nivå (1,2) med tanke på kriterierna för kriskommuner (0,8). En bra nivå på låneskötselbidraget vore dock 2,0. Årsbidraget täcker avskrivningarna till

110,7 procent, vilket inte når upp till målet i stadsstrategin.

Läget på elmarknaden 2022 och elprisutvecklingen började jämna ut sig våren 2023. Till följd av detta var affärsverket Karleby Energis resultat avsevärt bättre än året innan.

5.3 Granskning av skuldsättningen

I tabellerna nedan granskas stadens och stadskoncernens skuldsättning som helhet. Granskningen omfattar lån, leasingansvar, hyresansvar och borgensansvar, vilka det också är bra att betrakta som riskfaktorer och som en del av helheten när det kommer till skuldsättning. Leasing- och hyresansvaren har slagits samman år 2022 i enlighet med kommunförbundets anvisning och behöver alltså inte längre meddelas skilt.

Staden + affärsverket	2020 MEUR	2021 MEUR	2022 MEUR	2023 MEUR
Lån	246,3	228,1	235,6	232,5
Leasingsansv.	32,1	32,7		
Hyresansvar	21,8	22,1		
Leasing+ hyresansvar	53,9	54,8	57,9	52,7
Borgensansv.	122,5	125,2	117,6	114,0
Totalt	422,7	408,1	411,1	399,2

Koncernen	2020 MEUR	2021 MEUR	2022 MEUR	2023 MEUR
Lån,	454,1	447,3	450,5	394,3
Leasingsansv.	1,1	1,7		
Hyresansv.	76,7	68,5		
Leasing+ hyresansv.	77,8	70,2	89,5	70,1
Borgensansv.	139,4	141,2	124,1	119,2
Totalt	671,3	658,6	659,7	583,6

Ränteswapavtalen uppdaterades och med ändringarna förbättrades skyddsgraden och förbättrades låneportföljens räntebindningar på den rådande räntemarknaden. Man skyddar sig också från ränterisker genom att utnyttja långfristiga finansieringsalternativ med fast ränta. Syftet med alla ränteswapavtal är att på lång sikt hantera lånestockens ränterisker och begränsa konsekvenserna av den förväntade räntehöjningen för stadens räntekostnader. Ränteskydden kommer även framöver att ha stor betydelse i Karleby, eftersom stadens investeringsbehov kommer att förbli betydande under de kommande åren.

5.4 Ekonomiprogram 2024–2026

År 2024 kommer att vara svårt ekonomiskt sett och fullmäktige godkände en budget med underskott. På grund av de kommande årens ekonomiprognos inledde stadsstyrelsen utarbetandet av ett treårigt ekonomiprogram i februari 2024.

Stadens driftsekonomiska prognoser för de kommande åren har blivit märkbart svagare. På detta inverkar särskilt att kommunernas finansieringsbas blivit svagare och att statsandelarna minskat, räntornas kraftiga höjning och verksamhetskostnaderna som stigit kraftigt till följd av inflationen. Lönelösningarna våren 2023 ökade personalkostnaderna märkbart och inflationens direkta och indirekta verkningar syns också som en ökning av stadens verksamhetsutgifter i och med prishöjningarna. Stadens och affärsverkets stora investeringsbehov gör det svårt att uppnå en ekonomisk balans.

Verksamhetsutgifterna väntas utvecklas på följande sätt:

Budgeten 2023	159 miljoner euro
Bokslutsprognos 2023	164 miljoner euro
Budgeten 2024	171 miljoner euro
Ekonomiplanen 2025	177 miljoner euro
Ekonomiplanen 2026	184 miljoner euro

I riskanalyserna syns fortfarande världsekonomins osäkra situation, den höga inflationen och räntehöjningarna. En sannolik och till sina verkningar betydande risk anses vara bland annat att stadens inkomstbas inte utvecklas lika snabbt som

kostnaderna ökar och ekonomin kan inte balanseras på lång sikt. Syftet med ekonomiprogrammet är att effektivisera servicen och verksamheten, omprioritera investeringar eller avstå från sådana, granska totalskattegraden, försäljning av egendomsdelar och bedöma inkomstföringar som gäller koncernbolagen. Ekonomiprogrammet är ett redskap med hjälp av vilket staden upprätthåller och förbättrar sina tjänster. Det säkerställer också att kommuninvånarna också i fortsättningen har tillgång till högkvalitativ och hållbar service.

För det praktiska verkställandet och uppföljandet av ekonomiprogrammet svarar ett arbetsutskott som består av tjänsteinnehavare. Utskottet omfattar stadens ledningsgrupp och ekonomiförvaltning. Arbetsutskottet rapporterar årligen till stadsstyrelsen om verkställandet av ekonomiprogrammet. Medan ekonomiprogrammet pågår har personalen och kommuninvånarna möjlighet att påverka och att föra fram sina egna idéer om hur stadens ekonomi kan balanseras.

Under de kommande åren blir finansieringsbasen smalare och kostnaderna ökar, vilket leder till att årsbidraget kommer att bli avsevärt mindre. Kostnadseffektivitet ska krävas av alla sektorerna och strukturella reformer ska övervägas.

Det faktum att finansieringsbasen blir smalare orsakar press på finansieringen av investeringar.

Stadens reparationssskuld uppgick till 54,1 miljoner euro i slutet av 2022. Detta innebar en ökning med 5,8 miljoner euro jämfört med året innan. Hur kan reparationssskulden behärskas?

Hur delaktiggörs kommuninvånarna och förbinds personalen till genomförandet av ekonomiprogrammet?

6 STADSKONCERNEN

6.1 Ägarstyrning

Ägarstyrningen handlar om att utifrån stadens strategi, ägarpolitik och allmänna mål styra ledningen och beslutsfattandet i dotter- och intressebolagen samt i samarbetsorganisationerna. Målet är bland annat att utveckla de stadsägda bolagen, stärka ägarvärdet och trygga bolagens konkurrenskraft till den del den går att påverka. Karleby stadsfullmäktige godkände den 12 december 2022 Karleby stads ägarpolitiska riktlinjer och koncerndirektiv. Ägarstyrning avser åtgärder genom vilka staden som ägare eller medlem påverkar förvaltningen och verksamheten i ett bolag eller en annan sammanslutning. Genom ägarstyrning ska det ses till att stadskoncernens fördel som helhet beaktas i styrelsens verksamhet i stadskoncernens dottersammanslutning.

Koncernledningen följer regelbundet med hur mål för verksamheten och ekonomin i samfund som ingår i stadskoncernen nås. Vid behov vidtar koncern- och stadsutvecklingssektionen ägarstyrningsåtgärder för att effektivisera verksamheten och bevara egendomens värde. Dottersammanslutningar som ingår i stadskoncernen rapporterar varje år om sin verksamhet till koncernens tillsynsgrupp. Koncernens tillsynsgrupp sammanställer utifrån rapporterna en sammandragsrapport enligt ägarkorten till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för behandling i samband med delårsrapporterna och bokslutet.

I bokslutet för 2023 bedömdes dottersammanslutningarnas mål fortfarande per portfölj, eftersom man i budgeten för 2023 fastställde målen för dottersammanslutningarna per portfölj. I budgeten för 2024 infördes ägarkort med mål för sammanslutningarna, vilket innebär att målen för dottersammanslutningarna i nästa bokslut kommer att rapporteras i enlighet med dessa ägarkort. I ägarkorten definieras närmare bolagens strategiska mål, ägarens önskemål och de indikatorer med hjälp av vilka verksamheten följs upp.

6.2 Portföljspecifika mål

I koncernbolagens verksamhet år 2023 återspeglades fortfarande världsekonomin osäkra situation, den höga inflationen och räntehöjningarna. Året var fortfarande svagt ekonomiskt sett, men jämfört med året innan kunde små tecken mot det bättre för en del bolag. Koncernens tillsynsgrupp strävar efter att följa och snabbt reagera på bolagens eventuellt snabbt ändrade situationer och utmaningar. Koncernens tillsynsgrupp tar upp betydande ändringar och utmaningar som gäller bolagen till behandling i koncern- och stadsutvecklingssektionen.

I budgeten för 2023 definierades de funktionella och ekonomiska målen enligt stadsstrategin ännu skilt för varje portfölj. Målen för 2023 och målfallet visas i tabellen nedan.

FASTIGHETSPORTFÖLJEN

Resultatmål 2023	Utfall 2023
Uthyrnings- och beläggningsgrad 90 %	96,7%
Relativ skuldsättning 400 %	342,3%
Fastigheternas skick bra (4) på skalan 1–5	4

I fastighetsportföljen ingår fastigheter för boende och serviceverksamhet samt industrifastigheter. I rapporteringen om portföljen fästs uppmärksamhet särskilt vid fastigheters skick, tillräckligt utbud av företagslokaler och bostäder samt den växlande efterfrågan. Dessa mäts genom att granska bl.a. hyres- och beläggningsgraden, reparationsskulden och antalet arbetsplatser i fastigheten.

Målen för fastighetsportföljen uppnåddes i fråga om av beläggning och utnyttjande. Det har inte skett några väsentliga förändringar i fastigheternas genomsnittliga skick. Målet beträffande den relativa skuldsättningen förverkligades och fortsatte att minska jämfört med de föregående åren. Från koncernstrukturen föll under 2023 bort Kiinteistö Oy Tankarin Majakanmäki och Teollisuuskylä Oy som fusionerades med KIP Infra.

AFFÄRSVERKSAMHETS- HETS PORTFÖLJEN

Resultatmål 2023	Utfall 2023
Avkastning på investerat kapital % i medeltal 10 %.	11,4%
Relativ skuldsättning i medeltal 100 %.	115,4%

I affärsverksamhetsportföljen ingår bolag som fungerar enligt affärsekonomiska principer. I rapporteringen fästs uppmärksamhet vid avkastningen av bolagens optimalt placerade kapital och ändringar i bolagens verksamhetsmiljö. Som mätinstrument används bl.a. avkastningsprocenten för det placerade kapitalet.

Av affärsverksamhetsportföljens målsättningar förverkligades år 2023 det placerade kapitalets genomsnittliga avkastningsprocent och stannade på 11,4 procent. Den relativa skuldsättningen överskred ännu målet för perioden något men har minskat redan under flera år. Affärsmiljön är ännu utmanande i och med att geopolitiska och världsekonomiska ändringar inverkar på bolagens verksamhet, likaså den höga inflationen och räntehöjningarna. Rysslands anfallskrig mot Ukraina orsakade utmaningar särskilt för Karleby Hamns verksamhet. Det faktum att den ryska transitotrafiken upphörde helt våren 2022 syntes i bolaget år 2023 som en minskning av godstrafiken och omsättningen även om man har kunnat kompensera den ryska godstrafikens bortfall med andra godstrafikströmmar. Från koncernstrukturen föll under redovisningsperioden bort en dottersammanslutning när Karleby Utvecklingsbolag Ab fusionerades med KIP Infra i slutet av år 2023.

PORTFÖLJEN TJÄNSTER OCH RÅDGIVNING

Resultatmål 2023	Utfall 2023
Kundbesök 55 000	41 037
Företagsbesök 1 200	1 857
Kundnöjdhet bra (4) på skalan 1–5	4
Stadens stöd / verksamhetskostnader 45 %	46%
Räkenskapsperiodens resultat > 0 €	-163 030

I portföljen rådgivning och tjänster ingår bolag som i huvudsak fungerar med offentlig finansiering. I

rapporteringen beaktas speciellt näringstjänsternas omfattning och hur övergripande kulturtjänsterna är. Faktorerna mäts genom att granska bl.a. antalet företags- och kundbesök samt kundernas nöjdhet med tillgången till tjänster och deras kvalitet. Bolagen i portföljen tjänster och rådgivning väntade efter coronapandemin på en återgång till det tidigare normala, men den höga inflationen förde med sig utmaningar för bolagens verksamhet.

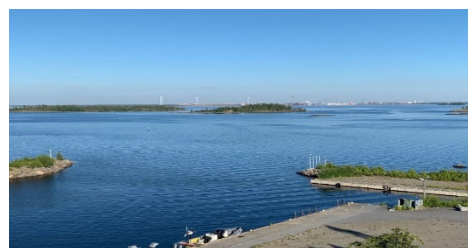
Antalet kundbesök återgick inte till nivån före pandemin, utan Karleby Stadsteaters och Ungdomscentra Villa Elbas kundbesök stannade på samma nivå som året innan och målsättningen kunde inte nås. I antalet företagsbesök överskreds målet i budgeten och antalet besök ökade från året innan med nästan 500. Kundtillfredsställelsen var fortfarande på god nivå, 4, d.v.s. målet nåddes. Stadens stöd i förhållande till verksamhetskostnaderna överskred målet i budgeten något och landade på 46,0 procent. Räkenskapsperiodens resultat var 163 030 euro.

Får koncern- och stadsutvecklingssektionen i tid information om dotterbolagens situation om det förekommer utmaningar i administrationen eller verksamheten? Hurdana åtgärder vidtas på basis av sådana uppgifter?

Revisionsnämnden observerade brister i Karleby stadsteaters administration från de föregående åren. Åtgärder för att avhjälpa situationen har redan vidtagits.

Offentliga bolags verksamhet ska vara så transparent som möjligt.

Revisionsnämnden föreslår fortfarande att företagarenkäter i någon form skulle göras i samband med företagsbesök. Kanske kunde man få in flera svar och utvecklingsidéer från företagen på detta sätt?

7 BEHANDLING AV UTVÄRDERINGEN 2022

Stadsfullmäktige behandlade 12.6.2023 § 61 utvärderingsberättelsen 2022 och uppmanade stadsstyrelsen att vidta åtgärder på basis av slutledningar och observationer i berättelsen.

STADSSTRATEGIN:	
Vad kunde man ännu göra för att få flera svar på enkäterna? Vore det möjligt att åtskilja svaren på företagenkäten från stora och små företag? Kunde man göra företagsenkäter i samband med företagsbesök?	Företagenkätens tidpunkt kommer att tidigareläggas år 2023 och enkäten förverkligas i september-oktober i stället för i slutet av året. När det gäller enkäten fortsätter samarbetet med KOSEK. På så sätt undviks överlappningar och eftersträvas flera svar. Enkäten genomförs så att man i rapporteringen av resultaten kan plocka skilt svaren enligt svararföretagets storlek.
ANSVAR SOM RÅDEN SOM LYDER UNDER STADSSTYRELSEN:	
Hur säkerställs stadens faktiska beslutanderätt i inhouse-bolag?	När delägaravtal utarbetas ska särskild uppmärksamhet fästas vid hur den faktiska beslutanderätten fördelas. Problemet är inte väsentligt ur Karleby stads synvinkel, eftersom staden inte är delägare i mer än några inhouse-bolag.
I hur stor utsträckning har avtalshanteringen tagits i bruk?	Staden använder ärendehanteringssystemet Dynasty 10 som har en inbyggd del för avtalshantering. På basis av en skild revision konstateras det att avtalshanteringen används rätt täckande, men brister förekommer ännu. I systemet Dynasty bildas en förteckning över de avtal som ingått och systemet har bland annat sådana funktioner med hjälp av vilka avtalens giltighetstid kan följas upp.
Granskningen av behörigheterna har varit utmanande. Har uppgifterna samlats så att de är lättillgängliga?	Om begränsningarna för behörigheten bestäms skilt i förvaltningsstadgan, verksamhetsstadgan och bland annat i samband med verkställandet av budgeten. Dessutom kan behörigheten överföras med separata beslut. För tillfället finns inget dokument där alla behörigheter och gränser finns samlade. I syfte att göra helheten tydligare kommer man i fortsättningen att fästa särskild uppmärksamhet vid detta.
Revisionsnämnden är fortsatt bekymrad över tillräckligheten hos den juridiska kompetensen hos staden.	Stadsorganisationen har försökt rekrytera personer med examen i juridik, men med dålig framgång. Stadsmiljö försökte rekrytera en stadsmiljöjurist men fick inga sökande som fyllde behörighetskravet och uppgiftsbenämningen ändrades till tillståndschef. Inte heller till tjänsten som upphandlingschef fick man någon sökande med examen i juridik.
BILDNINGSVÄSENDET:	
Barnkonsekvensbedömningarna bör synas och höras bättre i all stadens verksamhet.	Arbetet med att förtydliga anvisningarna för barnkonsekvensbedömningar och processen har pågått 2022 och 2023 särskilt i det avseendet att barnkonsekvensbedömningen ska tas med redan före beslutsfattandet för att det ska gå att bedöma vilka konsekvenser olika alternativ har för barn och unga. Under våren 2023 färdigställdes en verksamhetsmodell om barns och ungas delaktighet i byggprojekt och Stadsmiljöns planering. Den styr utarbetandet av barnkonsekvensbedömningar och hörande av barn och unga i planeringen av skolor och daghem samt i stadsmiljöns planering. Verksamhetsmodellen uppmanar personalen att utbilda sig vad gäller barnkonsekvensbedömning och att samarbeta över sektorgränserna. Utvecklingsarbetet i anknytning till barnkonsekvensbedömningar fortsätter.
KOHASU, hur kunde verksamheten utvecklas så att alla barn hade en möjligast låg tröskel att delta?	För att sänka tröskeln till deltagande för elever i årskurs 7–9 har det gjorts försök med öppna hobbyturer och dessa har upplevts vara bra. När det gäller elever i årskurs 1–6 har en del hobbygruppsledare besökt skolor och berättat om hobbyerna och möjligheten att komma och bekanta sig och pröva på hobbyn. Detta har sänkt tröskeln för deltagande. I början av läsåret 2023–2024 tar man i bruk verksamhetsmodellen hobbyrecept. Den ska i samarbete med elevvården, skolungdomsarbetet och skolhälsovården söka de barn som inte har någon hobby och hjälpa dem att hitta en lämplig hobby. Man kommer också

	att erbjuda möjligheten att till exempel en skolungdomsarbetare följer barnet/den unga till hobbyn första gången.
Utgående från resultaten av Move-testen är 44,3 procent av barn och unga i Karleby i dåligt fysiskt skick. I hela landet är talet 39,7 procent. Det är kommunens lagstadgade uppgift att främja välbefinnandet.	Idrotts- och undervisningstjänster strävar i sin verksamhet på många sätt efter att stöda och öka barns och ungas motion (KOHASU-hobbyverksamhet, verksamhetsmodellen Hobbyreceptet, ledningsunderstöd till föreningar, gratis träningsturer år unga under 18 år i skolornas gymnastiksal, öppna turer i till exempel Kippari-hallen och BestHall Arenan). Näridrottsplatserna utvecklas kontinuerligt. Barn och unga görs delaktiga i planeringen av motionsplatser. Också när friluftsliv och -leder utvecklas fästs särskild uppmärksamhet vid tillgänglighet och barnvänlighet. Kom med-sommarverksamheten är aktiv. I parkskojar får barn under skolåldern röra på sig och leka tillsammans med en vuxen. Sommarhöntsä erbjuder ban och unga avslappnat spelande på skolgårdar och näridrottsplatser. Barn och unga kan också delta i parkgymnastik. Alla nya sjundeklassister får tillgång till Nuorisopassi (erbjuder nöjlighet att gratis bekanta sig med olika motionsformer) och den kan användas under årskurserna 7–9.
STADSMILJÖ:	
Hur har respons som kommit in via responssystemet utnyttjats? Har den varit till hjälp till exempel i utvecklingsarbetet? Det vore också bra att lyfta fram beslut som fattats utgående från invånarenkäter.	Responserna analyseras årligen och en sammanfattning görs åt stadsstrukturnämnden. I utvecklingsarbetet har man hjälp av utvecklingsidéer och åtgärdsförslag som kommit in via responssystemet. Kritik och frågor gäller oftast frågor vilkas behandling fortsätter i behöriga team. Största delen av den respons som gäller gator och trafik innehåller uppgifter som man reagerar omedelbart på, bl.a. vägarnas skick och olika säkerhetsrisker. Resultaten av enkäterna har utnyttjats bl.a. i planläggningen.
Har driftskostnaderna sänkts enligt målet när fastigheter i stadens ägo har sålts?	Under 2022 såldes 9 objekt. Till följd av detta minskade driftskostnaderna med 21 376,94 euro. Ofta har fastigheter som säljs redan tidigare optimerats när det gäller driftskostnaderna, dvs. att värmen har sänkts. Under åren 2020 och 2021 såldes 9 objekt och till följd av detta minskade driftskostnaderna med 116 441,11 euro.
Vad kunde man ännu göra för att öka kollektivtrafikens användarvolymer? Kunde man föra enkäter också till personer som inte ännu använder kollektivtrafiken? Tidtabellerna har en stor betydelse när trafiken är gles. Har de granskats ur användarnas synvinkel?	Höjningen av servicenivån är en av de mest betydande faktorerna. Det innebär att man ökar turutbudet, erbjuder kollektivtrafik senare om kvällarna, på veckoslut och under sommaren. Priset på kollektivtrafikens biljetter sänks. Busskurnas utrustning förbättras. En ökning av besökarmängden kräver ytterligare satsningar på kollektivtrafiken. När följande konkurrensutsättning av kollektivtrafiken bereds kan man till grund för beredningen göra riktade enkäter till alla stadsinvånare och olika ålders- och användargrupper. I följande kollektivtrafikavtal kan man ålägga aktören att utöver en kundnöjdhetenkät genomföra enkäter som visar vilka åtgärder som behövs för att kollektivtrafiken ska locka också sådana personer som inte i nuläget använder kollektivtrafik. Trafikanten har gjort upp tidtabellerna tillsammans med staden, främst med fokus på skolelevs och studerandes tidtabeller.
Vid städ- och matservicen har bara drygt 77 procent av utvecklingssamtalen genomförts. Endast omkring en tredjedel av de anställda har svarat på arbetshälsoenkäten. Det finns plats för förbättring när det gäller bägge. Anställdas aktiva inställning till utvecklingen av det egna arbetet hjälper också att orka i arbetet och kan således också minska sjukfrånvaron.	Enligt chefernas bokföring och populusrapporteringen har utvecklingssamtal hållits med över 90 procent av de anställda inom städ- och matservicen år 2022. År 2022 gjordes ändringar i serviceområdena i vår enhet och därför har kanske en del samtal inte hållits. En del av samtalen har dessutom inte förts in i Populus eller antecknas förrän år 2023 och därför syns de inte i rapporterna för 2022. I enheter där de anställda inte har tillgång till datorer är det svårt att svara på arbetshälsoenkäten. Vi har erbjudit personalen vid sådana enheter möjlighet att komma och svara på enkäten i stadshuset adb-rum, men alla har inte utnyttjat denna möjlighet. En del av personalen upplever att det att man svarar på enkäten inte har någon inverkan på missförhållanden, utan att resultaten verkar lika år efter år. I städ- och matservicens administration upplever vi att arbetshälsoenkäten är nödvändig, men den och rapporteringen kunde utvecklas så att resultaten skulle analyseras närmare genom bakgrundsfaktorer och de mål som ställts upp för arbetshälsan. Då skulle man kunna ta tag i orsakssammanhang och på basis av resultaten faktiskt utveckla verksamheten i en riktning som bättre stöder arbetshälsan.

<p>Målsättningarna som gäller en tillgänglig stad bör hållas på minnet när elektroniskt utträttande av ärenden utvecklas.</p>	<p>Stadens webbplats förnyades 2021. På webbplatsen gjordes satsningar för att tillgänglighetskraven ska fyllas. Särskild vikt har fästs vid att innehållet ska vara förståeligt och läsbart. Det är lätt att navigera på webbplatsen och funktionaliteten kan användas på tangentbordet. Programmet ReadSpeaker läser upp det som står på rutan och möjliggör att man kan lyssna på webbplatsens texter.</p>
<p>När det gäller tillstånd är handläggningstiderna fortfarande långa. Finns det brister i resurserna/planeeringen? Slutsyner som inte hållits 1141 st. (gällande bygglov), 3641 st. (icke gällande bygglov). Kunde staden till exempel påminna om att bygglovet håller på att gå ut, för att antalet slutsyner som inte hållits inte skulle öka?</p>	<p>Handläggningen av bygglov sker rätt snabbt i sådana fall då den elektroniska ansökan har fyllts i omsorgsfullt. Handläggningstidens medeltal förlängs särskilt av sådana ansökningar som man inte har fått begärda kompletteringar till och lovet kan därför inte beviljas. I Karleby behövs ofta undantagstillstånd för bygglov, vilket gör handläggningstiden längre. År 2023 har man haft mindre resurser än vanligt på grund av befattningar som inte kunnat besättas och frånvaron. Problemet med bygglov för vilka slutsyn inte utförts har diskuterats mycket inom byggnadstillsynen. Ärendet har också tagits upp i byggnads- och miljönämnden. Problemet är inte endast lokalt, utan också riksomfattande. De syner som är nödvändiga enligt lovbeslutet ska utföras under lovet giltighetstid. När det gäller lov som inte längre är giltiga finns det ingen genväg till slutsyn i lagstiftningen, om det inte har gjorts några dokumenterade granskningar under lovet giltighetstid. Om granskningar eller ibruktagningsinspektion har gjorts under byggtiden och den ansvariga arbetsledare ger skriftligt utlåtande om att byggarbetet har utförts enligt bygglovet är det i princip möjligt att anteckna byggnaden färdigställd och göra anmälan till byggnadsregistret. Om inga granskningsdokument finns ska för byggandet sökas nytt lov och då kan den saknade slutsynen göras. Via det elektroniska tillståndssystemet är det möjligt att sända påminnelser innan lovet tidsfrist går ut. Ibruktagandet av denna egenskap kräver att systemleverantören gör ändringar i programmet. Möjligheten att sända byggarna påminnelser om nödvändiga åtgärder i god tid innan bygglovet tidsfrist går ut utreds.</p>
<p>MILJÖHÄLSOVÅRD:</p>	
<p>Revisionsnämnden anser att egenkontrollen inte helt kan ersätta myndighetsövervakningen vid anläggningar inom livsmedelsbranschen. På vilka grunder kan myndighetsövervakningen i bokslutet konstateras vara onödig?</p>	<p>Egenkontroll kan inte ersätta myndighetstillsyn, men däremot bör s.k. myndighetsprovers nödvändighet utredas. Livsmedelsbranschens anläggningar använder utomstående provtagare för prover inom egenkontrollen och på motsvarande sätt skulle myndigheten använda samma provtagare för myndighetsprovtagning som köptjänst. Proverna vore således identiska och parallellt tagna från samma platser (riskplatser) av samma person. Närmast med Livsmedelsverket utreds huruvida proverna är nödvändiga när tagningen av egenkontrollprover från livsmedelsbranschens anläggningar tas ofta och heltäckande.</p>
<p>Mätinstrumenten beaktar inte smådjurs servicen tillräckligt.</p>	<p>I budgeten och mätinstrumenten för 2024 tas smådjurs servicen bättre i beaktande.</p>
<p>När man beslutade om optionsåret hade man inte kommit överens om på vems begäran optionen kan användas och vilken prissättning är. Dessa ska i fortsättningen beaktas i det ursprungliga avtalet.</p>	<p>I upphandlingen av laboratorietjänster preciseras i fortsättningen kriterierna för användningen av optionsår om en sådan möjlighet anges i anbudsbegäran.</p>
<p>En tilläggsfrist gavs för användningen av idrottsgårdens jordbanehall. När går tiden ut och när görs en fortsatt granskning?</p>	<p>Enligt miljöhälsovårdsnämndens beslut (25.01.2023 § 4) förlängs tidsfristen för idrottsgården så länge tills ersättande lokaler tas i bruk. Idrottsgården omfattas av hälskoskyddstillsynen och övervakas enligt tillsynsplanen. Tillsynsmyndigheten kan vid behov ingripa i användningen av lokalerna.</p>
<p>KARLEBY VATTEN:</p>	
<p>De viktigaste oklarheterna som år 2021 uppdagats hos Karleby Vatten är under förutredning hos polisen och när det gäller skillnader i utgifterna för avverkning och försäljning av virke på vatten- och avloppslinjer</p>	<p>Vattenverksdirektionen har gjort en begäran om undersökning till polisen den 26 maj 2023 om oklarheter som anknyter till trädbeståndet. Allt tillgängligt material har lämnats till polisen.</p>

lämnades ärendet för vidare utredning av Karleby Vatten. Har utredningsarbetet gjorts?	
Hur kan man föregripa att den interna övervakningen och riskhanteringen är på en tillräcklig nivå?	En intern övervakningen har effektiverats hösten 2021 på grund av de uppdagade bristerna bl.a. med hjälp av verksamhetsprinciper som godkänts/uppdaterats av vattenverksdirektionen. Enligt dessa principer fås promemorior, beslut och andra dokument om verksamheten och dessa följs upp och rapporteras regelbundet till vattenverksdirektionen. Arbetsriskerna bedöms med hjälp av årsklockan i verktyget Pro24. Karleby Vattens beredskapsplan har uppdaterats i juni 2022.
I syfte att stärka övervakningen vore det skäl att sänka tröskelvärdena för vilka upphandlingar som behandlas i direktionen.	Karleby Vattens upphandlingsanvisning har uppdaterats i vattenverksdirektionen 22.2.2022 § 25. Verksamhetsstadgan, som omfattar upphandlingsgränserna, har uppdaterats i vattenverksdirektionen 24.5.2022 § 60. De största anskaffningarna (>100 000 euro) godkänns i samband med budgetarbetet i direktionen innan upphandlingsbeslut fattas. Beträffande alla upphandlingar >5000 euro görs motiverade upphandlingsbeslut som förs till direktionen för kännedom.
Alla ärenden som behandlas och alla beslut bör antecknas i protokoll eller promemorior för att verksamheten ska vara öppen och genomsynlig.	Alla tjänsteinnehavarbeslut hos Karleby Vatten görs med ärendehanteringssystemet (Dynasty 10). Om motiveringen till beslutet är lång görs skilda motiveringspromemorior som finns som bilaga till beslutet. Beslutsförteckningarna förs till direktionen för kännedom. Protokoll förs i alla Karleby Vattens interna arbetsgrupper. Promemoriorna sparas i gruppernas Teams-mappar.
STADENS EKONOMI:	
De tre gångna goda åren har till stora delar berott på tillfälliga poster. Det är bra att kritiskt granska ekonomin också utan tillfälliga poster.	De senaste åren har varit exceptionella i världsekonomin och den offentliga ekonomin och poster av engångskaraktär får inte överskugga det faktiska läget i den offentliga ekonomin. Den offentliga ekonomins skuldsättning och den åldrande befolkningen har inte försvunnit undan de exceptionella åren. Dessutom håller de ökade lönekostnaderna, priset på livsmedel och tjänster inflationen hög och ränteökningen i kombination med den minskade statsfinansieringen kommer att orsaka tryck på kommunernas ekonomi i framtiden. Kommunekonomin poster av engångsnatur försvinner med innevarande år och sote-nedskärningarna tär på kommunernas statsandelar ännu länge. Detta har också beaktats i stadens ekonomiska planering.
STADSKONCERNEN:	
Kommunen bör efterfölja könskvoter också när det gäller styrelsen i bolag som kommunen äger (HFD:2017:2). Detta har inte ännu heller beaktats i den nya koncernanvisningen.	Karleby stads ägarpolitiska riktlinjer ja koncerndirektiv uppdaterades under hösten 2022. Dokumentet godkändes i stadsfullmäktige 12.12.2022 § 119. I de ägarpolitiska riktlinjerna har skrivits in när det gäller praxis med att utse medlemmar i dottersammanslutningarnas styrelser och arvoden att man i utnämningpolitiken måste ta hänsyn till jämställdheten mellan kvinnor och män (Karleby stads ägarpolitiska riktlinjer och koncerndirektiv, s. 9)

UNDERSKRIFTER

Denna utvärderingsberättelse ger vi till stadsfullmäktige i enlighet med kommunallagens 121 § som en utvärdering av utfallet av de av fullmäktige uppställda målen för verksamheten och ekonomin år 2023.

Tomi Kivelä, ordförande

Max Björkskog, ersättare (Kauko Kivilehto)

Hanna-Lea Ahlskog, ledamot

Erkki Kuismin, ledamot

Roy Pietilä, ledamot

Jaana Pikkarainen-Haapasaari, ledamot

Minna Roukkio-Taipale, ledamot

Hannele Zitting, ledamot